БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 168 (18.046) ● 21 июль 1981 йил, сешанба ● Баҳоси 2 тийин.

ГЕКТАРИДАН 180 ЦЕНТНЕР

Оқолтин районидаги «Фарғона» совхоз-техникумидан С. Мадатов бригадаси мусобақада яхши натижаларга эришди. Бу ерда беда уч марта ўрилганида гектар бошига 180 центнердан — мўлжалдагидан икки баравар кўп тайёрланди.

Тажрибали деҳқонлар Т. Жабборов, А. Қувватов, Б. Қурбонбоевнинг коллектив муваффақиятига қўшган ҳиссаси айниқса, салмоқли бўлди. Улар агротехника тадбирлари юқори сифатли бўлишини таъминладилар. (ЎзТАГ).

ҒЎЗАЛАР КЕЧАЮ КУНДУЗ СУҒОРИЛМОҚДА

Киров районидаги «Искра» колхозининг сувчилари кечаю кундуз ишлаш графигига ўтдилар. Бебаҳо сувдан мумкин қадар кўпроқ самара билан фойдаланиш, экинларни қондириб суғориш уларнинг шиори бўлиб қолди. Ҳосил суви беришда юздан кўпроқ тажрибали мироб ишламоқда. Икки ўн кунлик якунларига кўра, мироблардан Мамажон Воҳидов, Юнусали Муродов ва Фазлиддин Жўраев энг моҳир сувчилар деб топилди. Уларнинг ҳар бири нормаларини бир ярим баравардан ошириб бажармоқдалар.

Сувчиларнинг ҳаммаси иш кийимлари, фонарлар билан таъминланган. Иссиқ овқат, ҳўл мевалар уларнинг иш жойига етказиб берилмоқда.

(ЎзТАГ).

УЧАСТКА ВРАЧИ

Бизда ўз касбининг қадрига етган, қишнинг қирчиллама чилласида ҳам, ёзнинг жазирамали кунларида ҳам меҳнаткашларга садоқат билан хизмат қилаётган шифокорлар жуда кўп. Тиббиёт илмининг ўзи танлаган соҳасида мактаб яратишдек бахтга мушарраф бўлган ажойиб медик олимларимиз бор. Наманган область, Уйчи район марказий касалхонасининг врачи Назира Жуманова республикамизда биринчилар қатори «СССР халқ врачи» деган шарафли номга ўзининг камтарин ва ҳалол меҳнати туфайли сазовор бўлди.

Маълумки, поликлиника хизматининг бош фигураси участка врачи ҳисобланади. Чунки беморни илк бор кўриб, унга тегишли маслаҳат ва тавсия берувчи биринчи шахс ҳам, мазкур территорияда тегишли профилактика ишларини олиб борувчи киши ҳам участка врачидир.

Шифокорлик касбига гард юқтирмай эл-юрт ҳурматига ва олқишига сазовор бўлган заҳматкаш участка врачларининг бири Раъно Султоновна Ҳамдамовадир. Сиз суратда кўриб турган бу ажойиб шифокор пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районидаги 7-бирлашган касалхона поликлиниканинг 2-филиалида ишлайди. Тошкент давлат медицина институтини муваффақиятли битирган бу болалар врачи икки йил қадрдон институтида ишлади, сўнгра ўзи туғилиб ўсган Ривож маҳалласига ишга келди. Дарахт бир жойда кўкаради деганларидек, мана салкам 20 йилдирки, у кичкинтойларга парвона. Раъно Султоновна ҳамкасблари Анна Рубиновна Рубахина, Мари Ҳамитовалар билан салкам 5 минг нафар болакайлар хизматида. Раъно Султоновна касалликни даволашдан кўра унинг олдини олиш осон деган фикрга оғишмай амал қилади. У доимо ўз участкасидаги кичкинтойлар ҳузурида бўлади. Чақириқ кутиб ўтирмай, ёш оналар олдига боради, уларнинг соғлом ва бақувват бўлиб ўсишлари учун нималарга амал қилиш кераклиги ҳақида тегишли маслаҳатлар беради. Ривож, Шумилов, Бобир, Мевазор ва бошқа маҳаллаларда савол-жавоб кечалари, турли мавзуларда суҳбатлар ўтказади, зарур консультациялар беради. Меҳнатга онгли муносабати, кишиларга чуқур ҳурмати, ёш болаларга меҳр-шафқати билан у участкадаги ота-оналарнинг доимо олқишига сазовор. Ўз касбини чин дилдан севган ва ўз билимини тинмай ошириб бораётган болалар участка врачи Раъно Ҳамдамова айни вақтда мазкур филиални ҳам моҳирлик билан бошқармоқда. Партия ва ҳукуматимиз эл-юрт назарига тушган қўли енгил, меҳри дарё, коммунизм гул-ғунчаларининг соғлигини мустаҳкамлаётган, ҳар бир хонадонга қувонч улашаётган бу камтарин шифокорнинг хизматини юксак тақдирлади. Унинг кўксида Октябрь Революцияси ордени порлаб турибди. Бу ғамхўрликка Раъно Ҳамдамова амалий иш билан жавоб бермоқда, доимо совет врачининг муқаддас қасамёдига содиқ.

Ҳар бир касбнинг ўзига хос заҳмати ва машаққати, гашти ва сурури бор. Шаънига қўшиқ айтилиб, куй басталанган шарафли ва муқаддас касбларнинг бири — шифокорликдир. Бу соҳа кишиларининг машаққатли меҳнатини ардоқлаб, халқимиз уларни «саломатлик посбонлари» дейди. Аслида ҳам шундай. Чунки бир кишининг касалликка чалиниши оила аъзоларининг кайфиятига, иш унумига маълум даражада таъсир этади. Беморнинг соғайиб, оиласига ва коллективига қайтиши барчанинг қувончига қувонч қўшади. Шунинг учун ҳам шифокорларни «қувонч улашувчилар» деб, олқишлаймиз, «қўлингиз дард кўрмасин» деб, таҳсинлар айтамиз, уларнинг ўз қасамёдига садоқати ва одамийлиги олдида таъзим қиламиз. Шундай бўлиши табиий бир ҳол. Чунки инсон саломатлиги — бебаҳо бойликни муҳофаза этишдек энг олижаноб ва айни вақтда масъулиятли вазифа шу соҳа кишиларига ишониб топширилган. Бу касбнинг ўзига хос яна бир жиҳати ва ўта масъулияти шундаки, врачлар она-Ватанимизнинг даҳлсизлиги ва хавфсизлигини таъминлашни ўз зиммасига олган жангчилар каби бутун умр бўйи ўз касбига содиқ қолиш учун қасамёд қабул қиладилар. Бу эса ўз навбатида уларнинг масъулиятини янада оширади, ҳамма вақт совет врачининг муқаддас қасамёдига содиқ қолишликни талаб этади. Шифокорлик касбини танлаган инсон инсофли ва саховатли, дилкаш ва сезгир, камтар ва талабчан, ҳалол ва ориятли, андишали ва мурувватли, меҳрибон ва диёнатли бўлиши лозим.

Биз бутун жаҳонда ишлаб турган ҳамма врачларнинг учдан бири совет врачлари эканлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз. Мамлакатимизда инсон саломатлиги бебаҳо капитал ҳисобланади, эл соғлигига юрт бойлиги деб қаралади.

Республикада соғлиқни сақлаш системасининг моддий-техника базаси йил сайин мустаҳкамланиб бораётганлиги қувончли бир ҳол. Кейинги йилларда бир сменада 22 минг кишига малакали медицина хизмати кўрсатадиган 60 дан зиёд янги поликлиника ишга туширилди Қарши, Самарқанд, Наманган шаҳарларида стоматология поликлиникалари ишга тушди. Аҳолига намунали медицина хизмати кўрсатишда Қашқадарё области ибратли ишларни амалга оширмоқда. Бу ерда кўплаб замонавий фан-техника ютуқлари билан жиҳозланган медицина муассасалари типовой лойиҳа асосида дид билан қурилмоқда. Бу борада область партия ва совет ташкилотларининг фаолияти таҳсинга сазовор. Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг бошқа областлари қашқадарёликлардан ўрнак олса арзийди. Айниқса, Тошкент шаҳри ва Тошкент областида аҳолига медицина хизмати кўрсатиш борасида ва даволаш муассасаларининг қурилишидаги қолоқликка чек қўйиш вақти етди. Тошкент қурилиш Бош бошқармаси соғлиқни сақлаш объектларининг қурилишини чўзиб юбормоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки ярим йили якунланди. Аммо касалхоналар қурилиши бўйича олти ойлик план атиги 24 процент, поликлиникалар қурилиши 67 процент бажарилган холос. Тошкент областида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Шифохоналарда ўринлар сони етишмаганлиги учун баъзи ҳолларда беморлар каридорларга жойлаштирилмоқда. Бундай номатлуб ҳолларга барҳам бериш вақти етмадими!! Шуниси таассуфлики, Тошкент шаҳри ва областдаги айрим шифохона, поликлиника, диспансер ва медицина илмий муассасалари территориясининг ўзи ҳам санитария-гигиена талаблари даражасида эмас. Мавжуд территорияларда орасталик етишмайди, гуллар ва дарахтлар вақтида суғорилмайди, айрим бинолар ремонт талаб.

Аҳолига тез ёрдам кўрсатиш борасида ҳам ҳамон жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Республикадаги айрим касалхона ва поликлиникаларда бемор учун зарур бўлган дори-дармонни уларнинг ўзидан талаб қилишдек кўнгилсиз ҳоллар содир бўлмоқда. Бунинг устига, республикада дорихоналар тармоғи ва уларнинг моддий-техника базаси йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётганига қарамай, айрим ҳолларда оддий дори-дармонларга танқислик сезилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездининг мўътабар минбаридан туриб айтганидек, «Касалхоналар ва шифохоналар қуриш планлари яхши бажарилмаяпти. Биз врачларимиз, медицина ҳамширалари, соғлиқни сақлаш соҳасидаги бошқа ходимларимизнинг ҳалол, фидокорона меҳнатини юксак қадрлаймиз. Шунинг учун ҳам айрим медицина ходимлари ўзларининг хизмат бурчларини ўташда ножўя ишлар қилаётгани, одамларга эътиборсизлик кўрсатаётгани ҳақида баъзан меҳнаткашлардан келадиган хатлар кишини ранжитади. Соғлиқни сақлаш министрлиги партия комитетлари, комсомол ва касаба союзлари бундай ҳолларга қарши муросасиз кураш олиб боришлари ва уларни бутунлай йўқотишга эришишлари лозим!. Шундай қилиш керакки, токи совет кишиси ҳамиша ва ҳамма жойда ўз вақтида, малакали ва ғамхўрона медицина ёрдамини оладиган бўлсин».

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

✦ Энг яхши агротехника муддатларида ўтказилган чеканка ҳосилдорликни 4—5 центнер оширишга ёрдам беради. Бу йилги шароитни ҳисобга олиб, чеканкани кучайтиринг. Ҳамма майдонларда икки марта чеканка ўтказилишини таъминланг!

✦ Қишлоқ хўжалик зараркунандалари, хусусан кўсак қуртига қарши ўт очинг. Аппаратларни тўла ишга солиб, химикатлардан унумли фойдаланиб, ҳашаротларни қириб ташланг, қайта пайдо бўлишига йўл қўйманг!

✦ Терим машиналари, механизм-агрегатлари ремонтини кучайтиринг. Бу муҳим иш яқин кунларда тўла тугалланишини таъминланг. Сифатга алоҳида эътибор беринг! Ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядлари тузайлик!

ҚОЛОҚЛИККА БАРҲАМ БЕРИЛДИ

Шу кунларда Навоий районидаги «Ленин йўли» колхозида С. Холиқов бригадаси мусобақа пешқадами бўлиб қолди. Унинг далаларида ғўзалар гуркираб ривожланмоқда, кўпгина ғўза тупларида ҳозирдаёқ бир нечтадан кўсак пайдо бўлди.

Тажрибали мироб Ҳамдам Ҳамроев бригадада мусобақа ташаббускори бўлиб чиқмоқда. У ўзининг шерикларидан Мурод Ҳамроев ва Мухтор Тўраев билан биргаликда ҳозирдаёқ ғўзаларга учинчи ҳосил сувини бериб бўлди. Экинлар фақат «шарбат» усулида суғорилмоқда. Бу ерга «Навоиазот» бирлашмасидан келтирилаётган аммиак суви ҳам далаларга оқизилмоқда.

— Биз барча агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли ўтказганлигимиз туфайли ғўзалар ривожидаги қолоқликка барҳам бердик. — дейди Ҳ. Ҳамроев. — Гектар бошига 60 центнердан, яъни бултургига қараганда 8 центнер кўп «оқ олтин» олишни мўлжалламоқдамиз. (ЎзТАГ).

Парваришни кучайтириб, теримга тайёрланайлик

МАШИНАЛАР — ҚУДРАТЛИ КУЧ

Ҳосилнинг 95 проценти «зангори кема»ларда терилади

Совхозимиз чўлқуварлари 1981 йилда пландаги 14 минг тонна ўрнига 15 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга қарор қилдилар. Шу кунларда унумдор далаларда мўл ҳосилга пухта замин яратиляпти. 4,5 марта комплекс ишлов берилиб, 4 марта минерал ва органик ўғитлар қоришмаси билан озиқлантирилган, қондириб суғорилаётган 4.800 гектар майдондаги ғўзалар барқ уриб ўсяпти, ҳар тупида 3—4 тадан тўқ кўсак бунёдга келди. Ҳар уч-тўрт кунда битта кўсак шаклланяпти.

Совхозимизда ишчи кучи кам. Шу сабабли чигит экишдан тортиб, пахтани йиғиб-териб олишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини машиналар, механизм-агрегатлар зиммасига ортмоқдамиз. Бу билан фурсатдан ютяпмиз, агротехника тадбирларини энг қулай муддатларда амалга ошириб, ғўзаларнинг тез ўсиши, кўп ва эртанги ҳосил тўплашига қулайлик яратяпмиз. Сортнинг юқори, таннархнинг арзон бўлиши ҳам кўп жиҳатдан ва асосан хилма-хил техника воситаларидан оқилона фойдаланишга боғлиқдир. Ҳар йили пахтанинг 96 процентини биринчи сортларга топшираётганимиз боиси ҳам шунда.

Пахтадан юқори ҳосил етиштириш, уни ҳаво очиқлигида териб, давлатга топширишда техника воситалари, хусусан, «зангори кема»ларнинг роли катта. Терим техникаси мавсумга барвақт, сифатли тайёрлаб қўйилса, борлиқ ҳосил хўжаликнинг ўз кучи билан териб олинади, шаҳарлик ёрдамчиларга кўз тикиб ўтирилмайди, ортиқча сарф-харажат камаяди. Шуни кўзда тутиб, биз пахта териш машиналари, тўкилган пахтани терадиган, кўсак узадиган ва чувийдиган механизм-агрегатларнинг асосий қисмини ремонтдан чиқариб, мавсумга шайлаб қўйдик.

Лекин бу борада қиладиган ишимиз кўп. Вақти етганда бункерлар осилиб, пахта терадиган 95 чопиқ трактори ғўза парваришида ишлатиляпти. Ҳар бири билан кунига 9—10 гектар майдондаги ғўзаларга комплекс ишлов бериляпти. Дала гвардиячиларимиз культивация, озиқлантириш, бегона ўтлар, ҳашаротларга қарши курашни кун сайин кучайтиришяпти, чопиқчиларимиз, сувчиларимиз ҳалол меҳнатлари билан мўл ҳосилга пухта замин яратишяпти.

Масаланинг яна бир муҳим томони шундаки, «шарбат» сувига қондирилган ғўзалар сершох ва серҳосил бўлади, ҳосил нишоналари барвақт етилади, пахта толаси пишиқ бўлади. Совхозимизда ғўзаларни иккинчи суғориш тугалланиб, учинчиси қизғин давом эттириляпти. 1.200 гектар майдондаги ўсимлик «шарбат»га қондирилиши туфайли, айниқса, дуркун ўсяпти. Бир туп ғўзадан камида икки туп ғўза ҳосилини олиш чораларини кўряпмиз ва бунга эришамиз.

Совхозимиз бўйича ялпи ҳосилнинг 95 процентини машиналарда теришни кўзда тутмоқдамиз. Шунга яраша техникамиз бор. Муҳим вазифа ғўзаларни машина теримибоп қилиб ўстиришдан иборат. Бу ўсимлик серҳосил бўлсин, кўсаклар эрта очилсин, ғўзаларнинг бўйи машиналар мижозига мос бўлсин дегани. Бунинг учун ғўзаларни суғоришни қаттиқ лимит асосида ўтказиш, чанқатиб қўймаслик, ғовлатиб юбормаслик керак. Сув қатор ораларида жилдираб бир кеча-кундуз оққандагина ғўзалар чилла сувига қонади. Биз кейинги кунларда сувчилар сонини яна 120 кишига кўпайтириш билан улардан суғоришда сифатга алоҳида эътибор беришни талаб қиляпмиз.

Машина терими ҳақида гап борганда бегона ўтларни шу кунларда бутунлай йўқотиш биринчи даражали аҳамиятга молик эканини айтиб ўтиш керак. Бегона ўтлар сув, озуқага тенг шерик бўлади, ҳосилдорликни камайтириб юборади, кўсакларнинг очилишини кечиктиради, пахта сортига рахна солади. Шу сабабли культивация ва кетмон чопиғи вақтида бегона ўтларни илдизи билан тўла йўқотишни кун тартибига қўйдик. Бегона ўтларсиз пайкалларда «зангори кема»лар айниқса, юқори унум билан ишлайди, пахта ифлосланмайди, ерга тўкилмайди.

Бўйи бир метрдан ошмаган, 15—16 ҳосил шохи, 20—25 тўқ кўсакли майдонлардаги ғўзаларни машиналар шпиндели тўла қамраб олади. Бунга эришмоқ учун чеканкани энг қулай агротехника муддатларида ўтказмоғимиз керак. Ҳозир далаларимизда 45 та чеканка машинаси ишлаяпти, кунига 450—460 гектар майдонда чилпиш ўтказиляпти. Биринчи чеканкани 25 июлгача, иккинчисини 5 августгача тўла ва сифатли тамомлаймиз.

Июль ойининг иккинчи ярми давом этяпти. Бу босқичда қиладиган ишларимиз ҳар қачонгидан кўп эканлигини яхши биламиз. Бу йилги мураккаб шароитда ғўзаларни июль ойи охиригача эмас, балки август ойида ҳам зўр бериб парваришлашимиз талаб этиляди. Бу борада нималарни кўзда тутяпмиз?

Зарбдор 100 кунликни қизғин давом эттириб, машина теримига пухта ҳозирлик кўрамиз. Юқорида айтилганидек, тракторлардан бошқа техника воситалари асосан тайёрлаб қўйилди. Тракторларни теримга мослаштиришни узоғи билан уч-тўрт кунда тугаллаймиз. Ҳозир терим-транспорт отрядларини комплектлаш меъёрига етказилди. Ҳар бир «зангори кема»ни икки механик-ҳайдовчи бошқаради. Пахта ташиладиган тележкалар ҳам деярли тахт қилинди. Бу йил мавсумда ҳар бир машинанинг иш унумини ўтган йилдагидан ўртача 20—25 процент кўтарамиз. Илғор механик-ҳайдовчиларимиз бункерлардан 250—300 тонна айримлари эса 500 тоннадан пахта тўкиш мажбуриятини олдилар.

Ўтган йиллардагига ўхшаб, бу йил ҳам бункер-тележка-пункт методи кенг қўлланилади. Шу мақсадда шофёрлар, тележкачилар ва бошқа механизаторларни терим бошланиши олдидан — қисқа муддатли курсларда ўқитиб, малакасини оширамиз, тажриба алмашишини ташкил қиламиз. Терим бошланиши арафасида эса механик-ҳайдовчилар билан транспорт ходимлари учрашиб ишни намунали ташкил этиш йўллари ҳақида маслаҳатлашиб оладилар. Мақсадимиз битта — мавсум давомида терим машиналари ва бошқа техника воситалари тўла қувват билан ишлатилсин. Кунига йиллик плаининг 4—5 проценти, қизғин кунларда 7—8 проценти ва ундан кўпроқ пахта териб, тайёрлов пунктига жўнатилиши кўзда тутиладиган бўлса, теримга тараддудни кучайтириш ва тез кунларда тамомлаш зарурлиги ўз-ўзидан маълум бўлади. Бир кунда бир ярим-икки кунлик графикка тенг пахта тайёрлашни шарафли бурчимиз деб биламиз.

Механик-ҳайдовчиларга дала бошида хизмат кўрсатиш учун механиклар, слесарлар, токарлардан иборат техника отрядлари тузилади. Мавсум давомида учта шундай отряд иш олиб боради. Дефолиацияни энг қулай агротехника муддатларида ўтказамиз, кўсакларнинг 65—70 проценти очилганда машина теримини бошлаб, йиллик пахта тайёрлаш планини 20—22 иш кунида бажарамиз. Сўнгра мажбурият учун курашамиз.

Совхоз партия комитети ғўза парвариши қизғин давом эттириладиган сентябрь ойи бошларигача чўлқуварлар орасида оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларни кучайтиришнинг конкрет планини тузиб изчиллик билан амалга оширяпти. Пахта йиғим-терими учун алоҳида план тузилди. Унда социалистик мусобақани кучайтириш, коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаш, агитаторлар, пропагандистлар, сиёсий ахборотчиларнинг бутун фаолиятини терим суръатини ошириш ва сифатни кўтаришга қаратиш кўзда тутилган. Кўчма Қизил байроқлар ташкил этилади, илғор механик-ҳайдовчилар, теримчиларга вимпеллар, пул ва саноат моллари мукофотлари берилади.

Ғўзалар яхши ўсиб, ривожланяпти, ҳосил тўплаяпти. Лекин ўсимликнинг кўкига маҳлиё бўлмаслигимиз, бўйига қараб баҳо бермаслигимиз керак. Катта майдонларга қайта-қайта чигит экилганини, анчайин майдонлардаги ғўзалар ҳали етарлича ҳосил тўплай олмаганини унутмаслигимиз лозим. Ҳали изминизда вақт бор. Ғанимат фурсатнинг ҳар дақиқасидан ғоятда тадбиркорлик билан фойдаланиб, ҳар туп ғўзада, умуман эса ҳамма ғўзаларда 20—25 тагача тўқ кўсаклар бунёдга келтириш, уларни тўкилишдан сақлаш, тезроқ очилишини таъминламоғимиз даркор. Биз вазиятни ҳисобга олиб, резервларни ишга солиб, ғўза парваришини 1 сентябргача қизғин давом эттиришга қарор қилдик. Шу асосда ҳар бир бўлим, бригадага конкрет графиклар берилиб, ижроси мунтазам текшириб бориляпти.

Съездлар йилида хўжалигимизда 15 минг тонна пахта тайёрлаш, теримни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан қисқа муддатларда ўтказиш, машиналарнинг ҳукмронлик ролини таъминлаш учун бутун куч-ғайратимизни сарф этамиз, оммавий-сиёсий ва ташкилотчилик ишларини кучайтирамиз.

А. ҚАЮМОВ,
Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхозининг директори.
Н. ҒОЗИБЕКОВ,
партия комитетининг секретари.

ПОЛЬША БИРЛАШГАН ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ СТАНИСЛАВ КАНЯГА

Ҳурматли ўртоқ Каня!

Сизни Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари лавозимига яна сайланганлигингиз билан табриклайман.

КПСС билан Польша Бирлашган ишчи партияси ўртасидаги қардошларча дўстлик марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида янада мустаҳкамланаверишига аминман.

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

ТОКАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Токарь Сафар Файзиев ўз мажбуриятини бажарди: у деталлар тайёрлаш учун кетадиган вақтни бир ярим баравар қисқартирди. Ҳозир Бухоро ремонт-механика заводининг ишчиси смена топшириқларини 50—60 процент ошириб бажармоқда.

Файзиев беш йилликни тўрт йилда бажариш мажбуриятини олган. Заводда унинг издошлари кўп. Фрезерчи Файзулла Муҳиддинов, электр пайвандчилар Муҳаммад Тўраев, Михаил Ҳабибов, слесарь Борис Алексеевлар смена топшириқларини 130—140 процент бажармоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР автомотоҳаваскорлари кўнгилли жамияти марказий советининг раиси ўртоқ Темирбулат Алиевич Эштоевни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПАРТИЯНИНГ ОТАЛАРЧА ҒАМХЎРЛИГИГА ЖАВОБАН

Назарбек ер силкиниши оқибатларини тугатиш ишлари кенг жабҳада олиб борилмоқда. Табиий офатдан зарар кўрган Тошкент областининг Калинин, Тошкент, Оржоникидзе, Янгийўл районларида, Ўзбекистон пойтахтининг жануби-ғарбидаги микрорайонларда энг янги техника ва зарур материалларни олган минглаб кишилар янги уй-жой кварталларини, даволаш муассасалари ва маданий-маиший муассасаларни барпо этмоқдалар.

20 июль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Назарбек ер силкиниши оқибатларини тугатиш ишлари қандай бораётганлиги билан танишди. У қурилиш майдончаларида бўлди, уй-жой бинолари, мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, магазинлар барпо этиш топшириқлари қандай бажарилаётганлиги билан, аҳолига савдо-сотиқ ва маиший хизмат кўрсатиш ишлари қандай ташкил этилганлиги билан қизиқди. Ш. Р. Рашидов зилзила марказида бўлган районларнинг аҳолиси билан, республиканинг кўпгина областларидан бу ерга келган бинокорлар билан, бу ерда ишлаётган студентлар қурилиш отрядининг аъзолари билан суҳбатлашди.

Калинин районида бўлиб ўтган кенгаш зилзила оқибатларини тугатиш соҳасидаги ишларнинг боришига бағишланди. Кенгашни Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов очди. Кенгашда Тошкент области ва Тошкент шаҳри партия ва совет ташкилотларининг, республика министрликлари ва идораларининг, бир қанча қурилиш коллективлари ва ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров, Калинин район партия комитетининг биринчи секретари Р. Қамбаров, Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Толипов, Калинин районидаги «Назарбек» совхозининг директори Х. Қорахўжаев, Тошкент районидаги «Тошкент» совхозининг директори Т. Тўхтабоев ўз нутқларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Назарбекдаги зилзила оқибатларини тугатиш тўғрисидаги қарорида кўзда тутилган топшириқларни муваффақиятли равишда амалга ошириш учун кўрилаётган чора-тадбирлар ҳақида сўзлаб бердилар.

Сўзга чиққан кишилар шуни таъкидладиларки, КПСС XXVI съезди қарорларидан, партиянинг халқ бахт-саодати тўғрисида қилаётган ғамхўрлигидан илҳомланган районларнинг меҳнаткашлари шу йилги ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга азму қарор берганлар.

Кенгашда Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади. У таъкидладики, Назарбек зилзиласи оқибатларини тугатиш борасидаги ишларнинг кенг қулоч ёзганлиги Коммунистик партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати, шахсан Леонид Ильич Брежнев Ўзбекистон меҳнаткашлари тўғрисида қилаётган оталарча ғамхўрликнинг яна бир ёрқин ифодаси, совет халқлари ленинча дўстлиги қудратли кучининг янги ажойиб далилидир. Зилзила оқибатларини тезроқ тугатиш Тошкент область ва Тошкент шаҳар партия комитетларининг, Тошкент область ва шаҳар ижроия комитетларининг, Тошкент области ва Тошкент шаҳри партия, совет, хўжалик, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, Ўзбекистон министрликлари ва идораларининг, Назарбекка туташ районларга ўзларининг қурилиш бўлинмаларини юборган областлар партия, совет ва хўжалик органларининг ғоят муҳим сиёсий ва хўжалик вазифаларидан биридир. Совуқ тушгунга қадар уй-жойлар, болалар боғчалари, магазинлар ва бошқа маданий-маиший муассасаларнинг бутун комплексини қуриб битказмоқ учун барча зарур ишларни қилиш, бу ишларни тез ва ғоят сифатли бажариш керак.

Ш. Р. Рашидов ўз нутқида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги вазифаларга ҳам тўхталди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида донли экинлардан мўл ҳосил олиб, гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари, сабзавот, картошка, мева, полиз маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириб Ватанни қувонтириш — районлар меҳнаткашларининг шарафли ишидир. Чорвачилик учун етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаш ва бу ем-хашакнинг юқори сифатли бўлиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак. Экин майдонларидан оқилона фойдаланишга эришаётган хўжаликларнинг ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш керак. Жумладан, ирригация-мелиорация шохобчаларини такомиллаштириш, горизонтал дренажларни барпо этиш борасидаги ишлар катта эътиборга сазовордир. Ана шу йўл билан серунум ерларнинг қўшимча майдонларини қишлоқ хўжалик оборотига қўшиш мумкин бўлади. Озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилиш — партия ва совет ташкилотларининг энг биринчи вазифасидир. Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш масалалари доимо диққат марказида бўлиши, мана шу муҳим ишни яхшилаш, партиянинг озиқ-овқат программаси муваффақиятли амалга оширилишига кўмаклашиш учун барча зарур ишларни бажариш керак.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Қ. А. Аҳмедов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ саҳифаси

ДАЛА ИШЛАРИНИНГ БОРИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ЖАДАЛ ДАМЛАР

УЧҚЎРҒОН РАЙОНИНИНГ ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ 5 МИЛЛИОН 900 МИНГ ТОННАЛИК ХИРМОНГА ҚАНДАЙ ҲИССА ҚЎШМОҚДАЛАР?

Пахтачиликда ҳал қилувчи дамлар бошланди. Қишлоқдаги халқ назоратчиларининг ташвишлари айниқса кўпайди. Областимизнинг барча тоғолди районларида бўлгани каби бизнинг районимизда ҳам ғўза парваришн ғоят мураккаб шароитда олиб борилмоқда. Об-ҳаво қийинчиликлари туфайли ғўза қатор ораларига ишлов бериш анча мураккаблашди. Гоҳи сел қуйиб, гоҳи кетма-кет ёққан дўл дала ишлари графигини издан чиқариб юборди. Гоҳи ҳавонинг салқинлашуви, гоҳи тўсатдан ҳароратнинг кўтарилиб кетиши ғўза ривожининг маромига путур етказмоқда.

Ана шундай мураккаб шароитда дала ишларини юксак сифат билан олиб бориш кўплаб меҳнат сарфлашни, қунт ва сабот-матонатни талаб қилаётир. Дала меҳнаткашларининг, шу жумладан, халқ назоратчиларининг ишдаги жонкуярлиги, ижодкорлиги ва ташаббускорлиги табиат қийинчиликларини мардона енгаётир. Ҳамма бир жон-бир тан бўлиб, тўла гектарлар учун, қолоқ ғўзаларни ҳам серҳосил қилиб ўстириш учун курашмоқда.

«Учқўрғон» совхозининг бош инженери Комил Нишонов актив ва жонкуяр халқ назоратчиси. У группа ва постларнинг аъзолари Турдимат Жўраев, Абдураҳим Қамбаров, Аҳмад Мадаминов ва бошқалар билан ҳамкорликда чигит экадиган агрегатнинг ғалтак ғилдиракларидан қатқалоқни юмшатишда фойдаланишни таклиф қилди. Бунинг учун ғилдиракларга ишдан чиққан темир пичоқ парчалари пайвандлаб қўйилди. Мана шундай мосламалардан иборат агрегат механизаторларнинг икки сменадаги иш шароитида бир кунда 25—30 гектар майдоннинг қатқалоғини юмшатиш имконини берди. Шу тариқа кетма-кет дўл, сел, жала қуйиб, қатқалоқ ниҳолнинг ривожига зиён етказаётган бир пайтда меҳнат унумдорлигини 4—5 маротаба ошириб юборди. Совхозда барча майдондаги қатқалоқ қўл меҳнатидан фойдаланмасдан юмшатилди. Бундан хўжалик 57 минг сўмдан кўпроқ соф иқтисодий фойда кўрди.

Совхозда мана шундай жонкуяр, ташаббускор, омилкор халқ назоратчилари жуда кўп.

Район халқ контроли комитети шу қайноқ дамларда иқтисод ва тежамкорликнинг жамоат кўрик-конкурсини ўтказяпти. Бунда район касаба союз комсомол ташкилотлари ҳамда «Жанговар меҳнат» газетаси редакцияси ҳам қатнашаётир. Биз кўрик-конкурс ғолибларини мукофотлашни ҳам кўзда тутмоқдамиз.

Назоратчиларимиз кўрик-конкурс доирасида культивация, ғўзани озиқлантириш ва суғориш ишлари тежамли, сифатли ўтказилиши учун зарур чораларни кўрмоқдалар. Далалар бегона ўтлардан тозаланмоқда. Гектарлар тўла бўлиши, майдонларнинг четларида, дарахт теваракларида, ариқ бўйларида ола жойлар қолмаслиги чоралари кўрилмоқда.

Қирғизбоев номли колхознинг биринчи бригадасида ўтказилган оммавий текшириш пайтида беш гектарлик майдонда ғўза туплари сийрак эканлиги аниқланди. Бу ерда чигит текис униб чиқиши, ғўза туплари тўла сақланиши таъминланмаган. Далада бегона ўт кўпайиб кетган. Охунбобоев номли колхозда ҳам ғўза қатор ораларида бегона ўт кўп. Ленин номли совхознинг тўртинчи бўлимидаги А. Умаров бошлиқ звенода ғўзага ишлов бериш сифати паст. Меҳнат интизоми ҳам бўшашиб кетган. 7 гектарлик майдонда ғўза туплари айниқса сийрак. Сифатсиз ўтказилган ишларга сарфланган 175 сўм пул айбдорлардан ундириб олинди. Район халқ контроли комитети текшириш якунларини муҳокама қилиб, совхоз бош агрономи А. Боқиев, тўртинчи бўлим катта агрономи А. Тошпўлатовларни қаттиқ жазолади. Текшириш якунлари бўлим пахтакорларининг йиғилишида муҳокама қилинди.

Ҳа, районимиз пахта далаларида катта хирмон учун жадал кураш бормоқда. Назоратчиларимиз ишлов сифатини муттасил текшириб, ҳар туп ғўза серҳосил бўлиб ўсиши, далаларда мўл ҳосил тўпланишини таъминлаш учун олиб борилаётган умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

А. АҲМЕДОВ,
Учқўрғон район халқ контроли комитетининг раиси.

НАЗОРАТ ПОЧТАСИДАН

ТАШАББУСКОРЛАР

Комбинатимиз коллективи кунлик ва ойлик топшириқларни ошириб адо этиш билан бирга, иқтисод ва тежамкорлик юришида фаол иштирок этаётир. Бунда халқ назоратчиларининг хизматлари катта бўлмоқда. КПСС XXVI съездининг делегати тўқувчи Аҳадхон Тошбоева ўнта станокда хизмат қилишни бошлаб, бир беш йилликда уч беш йиллик топшириғини адо этишга қарор қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республикамизнинг ўн беш нафар ишлаб чиқариш илғори қатори бу халқ назоратчисининг ҳам ватанпарварлик ташаббусини қизғин маъқуллади.

Комбинатнинг фаол назоратчиларидан бири А. Иномов ҳам ўн бешлар ташаббусига қўшилди. Ленин комсомоли мукофотининг лауреати бўлган бу моҳир тўқувчи ўн биринчи беш йиллик мобайнида ўн бир йиллик планни бажаришга сўз берди.

— Рейд ва текширишлардан мақсад фақат камчиликларни фош этиб, айбдорларни жазолашдангина иборат эмас, — дейди актив халқ назоратчиси А. Тошбоев. — Балки уни келтириб чиқараётган сабабларни аниқлаб, бартараф этишдан, ички резервларни излашдан иборатдир. Ҳар бир текшириш якунлари группа ва постларнинг мажлисларида умумлаштириб, чора кўриш учун партия ташкилотлари ва корхона маъмуриятига, меҳнат коллективларининг умумий йиғилишларига ҳавола этиляпти.

Сўнгги ойларда халқ назоратчилари иқтисод ва тежамкорлик режимини кучайтириш бўйича катта тадбирларни амалга оширишмоқда. Улар 1980 йили ва шу йилнинг ўтган ойларида 187 та текшириш ва рейд ўтказишди. Унинг 52 таси иқтисод ва тежамкорлик масалаларига бағишланади. Натижада ўтган йили 266 минг киловатт соат электр қуввати, 150 гигакалория иссиқлик энергияси, 50 тонна шартли ёнилғи тежалди.

Халқ контроли бош группаси айрим муҳим масалалар бўйича оммавий текширишлар уюштирмоқда. Пиллакашлик цехида хом ашё нормадан ортиқча сарфланаётгани ҳақида сигнал тушди. Бу масалани текширишда 46 халқ назоратчиси, жумладан, 18 мутахассис иштирок этди.

Халқ назоратчилари ички резервларни ишга солиш бўйича ҳам тинмай изланмоқдалар. Масалан, И. Ваҳобов раислик қилаётган 1-тўқувчилик ишлаб чиқариши цех халқ назоратчиларининг таклифи бўйича кенг эҳтиёж моллари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

А. БАҲОДИРОВА,
Наманган абрли шойи газламалар комбинатининг пилла йигирувчиси, халқ контроли группасининг аъзоси.

Тошкент область, Коммунистик районидаги Карл Маркс номли колхоз халқ назоратчилари хўжалик фаолиятининг турли соҳаларини синчковлик билан кузатиб бормоқдалар. Яқинда улар ўғитдан тўғри фойдаланиш аҳволини, сўнгра пахта териш машиналари ремонтининг сифатини текширишдан ўтказдилар.

Суратда: халқ назоратчилари Т. Тугелбоев, Т. Ким колхоз партия ташкилоти секретари М. Қосимов билан ремонт устахонасида.

Е. Ботиров фотоси.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетида

МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК ОҚИБАТИ

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети «Главташкентстрой»га қарашли 1-уйсозлик комбинати қурувчилар шаҳарчасида яшовчи аҳолининг коллектив шикоятини текшириш якунларини муҳокама қилди. Шикоятда кўрсатилган камчиликлар — аҳоли иссиқ ва совуқ сув билан қониқарсиз таъминланаётгани, қиш мавсумида квартиралар яхши иситилмаслиги, посёлка ифлосланиб, уни ободонлаштириш масаласи пайсалга солинаётганига оид фактлар текширишда тўла тасдиқланди. «Главташкентстрой» бош бошқармаси ва 1-уйсозлик комбинати раҳбарлари беш йилдан буён аҳолининг шу мазмундаги аризаларига масъулиятсизлик билан муносабатда бўлиб келганлар.

Қурувчилар шаҳарчасида 90 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой фонди бор. Бу ерда 12 минг киши истиқомат қилади. Кейинги йилларда биринчи ва иккинчи уйсозлик комбинатлари реконструкцияланди, янги корхоналар қурилди, муассасалар очилди. Натижада илгари қурилган иссиқхона, канализация тармоғи, сув тозалаш иншоотлари қуввати етмай қола бошлади. Чунончи, аввалги ишлаб турган саккиз иссиқхонадан узлуксиз фойдаланилган тақдирда улар соатига 224 тонна буғ ҳосил қила олади. Айни пайтда Қурувчилар шаҳарчасидаги уйлар, корхона ва муассасаларни иситиш учун 226 тонна буғ талаб қилинади. Сувга бўлган эҳтиёж соатига 903 кубометрни ташкил этади. Ҳаракатдаги бешта қудуқ эса 870 кубометр сув бера олади. Тозалаш иншоотларининг қуввати эса эҳтиёждан 2,5 марта кам.

«Главташкентстрой» ва 1-уйсозлик комбинати раҳбарлари ишчиларнинг ана шу муаммоларни ҳал этишни сўраб ёзган аризалари ва шикоятларига беш йил мобайнида қаноатланарли жавоб бермай, етилган масалаларни ишчанлик билан ҳал этиш ўрнига ваъдабозлик билан кифояланиб келдилар.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети белгиланган тадбирларнинг бажарилиши учун масъулиятни бўшаштириб юборгани, қўл остидаги ходимларга талабчанликни унутиб қўйганини «Главташкентстрой» бошлиғи Т. Набиевга кўрсатиб ўтди. Унинг Қурувчилар шаҳарчаси аҳолисининг қайта-қайта ёзган шикоятлари юзасидан амалий чоралар кўрмай, ишни пайсалга солган, ўзибўларчиликка йўл қўйган конкрет айбдорлар жазоланиши, аҳолига барча зарур шароитлар яратилиши хусусидаги баёноти эътиборга олинди. Меҳнаткашларнинг асосли илтимосларини ҳал этишда расмиятчилик қилгани, интизомсизликка йўл қўйгани, натижада бу хатти-ҳаракатлари юқори ташкилотларга қайта-қайта шикоятлар ёзилишига сабаб бўлгани учун «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари Н. Вожик, 1-уйсозлик комбинати бошлиғи Э. Рустамовларга ҳайфсан берилди. Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрининг ўринбосари Ўринбоевнинг шу текшириш якунларидан зарур хулосалар чиқариб олингани ва 1-уйсозлик комбинати иссиқхонасида монтаж ишларини сентябрь ойигача тугаллаш учун барча чоралар кўрилаётгани ҳақидаги баёноти эътиборга олинди.

ҚАРОР ВА ИЖРО

ТАШНАЛИК ҚАЧОНГАЧА?

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети 1980 йил июнида республика аҳолисини пиво, алкоголсиз ичимликлар, лимонад, квас, морс, минерал сувлар билан таъминлашнинг аҳволини текшириб, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати ва Савдо министрликлари, «Ўзбекбирлашув» правлениеси эътиборини бу борадаги камчиликларни тугатишга қаратган эди. Ўшанда ана шу министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари текширишда аниқланган камчиликларни бартараф этиш учун дарҳол амалий чоралар кўришга ваъда беришганди. Яқинда ўтказилган такрорий текшириш ана шу ваъдалар ваъдалигича қолганлигини, ишда ҳали бирор жиддий ўзгариш содир бўлмаганлигини кўрсатди.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва «Ўзбекбирлашув» қарамоғидаги пиво-алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқарувчи кўпгина корхоналарда ҳануз мавжуд қувватлардан ва маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг катта-катта имкониятларидан тўла фойдаланилмаётир. Чунончи, ўтган йили Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналаридаги мавжуд қувватлардан бор-йўғи 46,5 процент фойдаланиш «белгилаб» қўйилган. Пиво ишлаб чиқариш йиллик плани 107 процент бажарилгани ҳолда ялпи маҳсулот 1979 йилдагидан 10 процент камайиб кетди. Минерал сув ишлаб чиқариш ҳам 4,5 миллион дона шиша камайишига йўл қўйилди. Алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқариш давлат плани 94 процентда қолиб кетди. Минерал сувлар ишлаб чиқариш плани эса аранг 75,4 процент бажарилди. Икки корхона пиво реализация қилиш планини бажара олмади. Алкоголсиз ичимликлар ва минерал сувлар бўйича планни эса тўққиз корхона уддаламади. Министрлик корхоналарида шу йилнинг беш ойи мобайнида ишлаб чиқариш қувватларидан 75 процент фойдаланиш планлаштирилгани ҳолда уларнинг 67,9 процентидан фойдаланилди, холос. Бошқа қувватлардан ҳам ана шундай ўлда-жўлда фойдаланиб келинмоқда. Тўрт корхона пиво ва минерал сув етказиб бериш планини, етти корхона алкоголсиз ичимликлар етказиб бериш планини уддалай олмади.

Харидоргир, аъло нав пиво ишлаб чиқариш суръатлари суст ошиб бормоқда. Ўтган беш ой мобайнида ана шундай пиво ишлаб чиқараётган саккиз корхонанинг олтитаси планни 32 процент бажариб, аҳолига анча кам маҳсулот етказиб берди.

Тармоқда давлат план интизоми бўшаштириб юборилган. Ўтган йили Тошкент, Фарғона, Хоразм областларининг савдо бошқармаларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг савдо бошқармасига кўп миқдорда пиво етказиб берилмади. Айни пайтда Андижон, Самарқанд, Бухоро областларининг савдо бошқармалари мўлжалдагидан анча зиёд пиво олдилар. Бу йил ҳам Фарғона, Сирдарё, Сурхондарё ва Тошкент областларида аҳолининг пиво ва бошқа алкоголсиз ичимликларга бўлган эҳтиёжи мутлақо қондирилмаётир. Алкоголсиз ичимликлар билан савдо қилишнинг аҳволи Жиззах, Наманган областлари, Қорақалпоғистон АССРда ҳам кўнгилдагидек эмас.

Айни пайтда ишлаб чиқарилаётган пиво ва алкоголсиз ичимликларнинг сифати ҳануз пастлигича қолмоқда. Қибрай комбинатида технология интизомининг бузилиши, бир қатор ускуналарнинг ишлатилмаслиги натижасида маҳсулот сифати истеъмолчиларнинг эътирозларига сабаб бўлмоқда. Тошкент пиво ишлаб чиқариш бирлашмасининг баъзи корхоналарида ҳам айни шундай нуқсонлар учраётир. Самарқанд пиво заводида технологик жараённинг ғоят зарур участкаларида тегишли ускуналар ишга туширилмаган. Янги техника ва илғор технологияни жорий этиш планлари бўйича белгиланган тадбирлар қониқарли бажарилмаётир.

«Ўзбекбирлашув» системасидаги корхоналарда ўтказилган текширув ҳам шунга ўхшаш камчиликлар ҳали охиригача тугатилмаганлигини кўрсатди. Хоразм, Қашқадарё, Сурхондарё пиво заводлари маҳсулотни шишаларга қуйиб сотиш планини уддалай олмаётирлар. Беш ойда тармоқдаги бешта корхонанинг тўрттаси планни бажара олмади. Хоразм, Бухоро, Сирдарё область матлубот жамиятларида ҳам айни шу нуқсон кўзга ташланади. Пиво ишлаб чиқариш қувватидан 95,6 процент фойдаланилмоқда. Бу кўрсаткич Бухоро, Қашқадарё, Жиззах, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРда айниқса паст. Маҳсулот сифати талабга мутлақо жавоб бермайди. Технологик интизомнинг бузилиш ҳоллари тез-тез учраб турибди. Лаборатория назорати етарли йўлга қўйилмаган.

Пиво, алкоголсиз ичимликлар ва минерал сувлар билан савдо қилиш қониқарсиз ташкил этилмоқда. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё ва Сурхондарё областларида минерал сув билан савдо қилишда тез-тез узилиш содир бўлмоқда. «Ўзбекбирлашув» раҳбарлари корхоналар ишини суст назорат қилаётирлар. Ишлаб чиқариш маромини бузувчиларга талабчанлик бўшаштириб юборилган. Маҳсулот сифатини яхшилаш, хилини кўпайтириш, савдони кўнгилдагидек ташкил этиш билан жиддий шуғулланилмаётир.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва унинг область бошқармалари пиво, алкоголсиз ичимликлар, минерал сувлар билан савдо қилувчи савдо тармоғини кенгайтириш, аҳолининг ана шу маҳсулотларга бўлган талабини тўлароқ қондириш учун зарур чоралар кўрмаётирлар. Республика ҳукуматининг ихтисослаштирилган магазинлар ва пивохоналар очиш юзасидан берган топшириғи бажарилмаяпти.

Пиво, алкоголсиз ичимликлар ва минерал сувлар билан савдо қилиш қониқарсиз ташкил этилмоқда. Жиззах шаҳридаги текшириш ўтказилган деярлик барча магазинларда ўша куни сотувда алкоголсиз ичимликлар мутлақо йўқлиги аниқланди. Самарқанд области шаҳарлари ва Тошкент шаҳридаги ҳар уч магазиннинг бирида ҳам аҳвол шу.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, бир қатор савдо бошқармалари қуйиб сотиладиган пивони реализация қилишдаги қониқарсиз аҳвол билан келишувчилик қилмоқдалар. Биринчи ва тўртинчи кварталларда савдода пиво айниқса камайиб кетади. Аҳолига савдо хизмати кўрсатиш маданияти ҳам пастлигича қолмоқда. Пивохоналар ва бошқа савдо корхоналарида санитария ҳолатини яхшилаш чоралари кўрилмаётир.

Республика шаҳар ва қишлоқларида авжи чилла палласи. Мана шу саратон кунларида муздеккина ичимликларга талаб айниқса ошиб кетди. Лекин аҳолининг эҳтиёжи ҳануз қондирилмаётир.

Ғ. ШАМСИЕВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг бўлим мудири.
Ҳ. ХОЛМАТОВА,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

ЖАМОАТЧИЛИК — ТАЯНЧИМИЗ

ИШИМИЗНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИ

Районимиз халқ контроли органлари, кўп сонли назоратчилар хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида йўл қўйилаётган айрим камчиликларни бартараф этишда партия ва совет ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Шу йилнинг ўтган тўрт ойи мобайнида эса халқ назоратчилари жойларда 350 марта рейд ва оммавий текширишлар уюштиришди. Аниқланган камчиликлар ўз вақтида бартараф этилди. Бу борада, айниқса, «Деҳқонобод», «Оқработ», «СССР 50 йиллиги» совхозлари, тош кесиш карьери, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси назоратчилари олиб бораётган ишлар диққатга сазовордир.

Халқ мулки посбонлари фаолиятидан жуда кўплаб мисоллар келтиришимиз мумкин. Район халқ контроли комитети штатсиз савдо ва умумий овқатланиш бўлими бошлиғи Шокир Ўзбеков бошчилигида бир группа назоратчилар район матлубот жамиятининг молия-хўжалик фаолиятини кўздан кечиришди. Шу нарса аниқландики, бу ерда штатдан ташқари 19 киши ишлаб юрган. Уларга бир йилда 19,7 минг сўм иш ҳақи тўланган. Ҳаммаси бўлиб, ишлаб чиқариш харажатларига қонунсиз равишда 52,4 минг сўм тўланган. Район матлубот жамияти раҳбарининг айби билан бултур тегишли базалардан 208 минг сўмлик халқ истеъмоли товарлари олинмасдан қолиб кетган.

Яна бир мисол. Назоратчиларимиз «Узсельхозхимия» район бирлашмасида бўлиб, бухгалтерия ҳисоб-китоб ишларининг юритилиши билан танишдилар. Текширишда 1980 йилги бухгалтерия баланси нотўғри тузилганлиги маълум бўлди. Ҳужжатларда умумий харажатлар 342,8 минг сўм кўрсатилган бўлса-да, бу йиллик балансда 421 минг сўм қилиб акс эттирилган. Шу тариқа харажатлар моддасида 81,2 минг сўм нотўғри кўрсатилган. Олинган фойда балансдан яшириб қолинганлиги учун район молия бўлими бирлашма счётидан 97,7 минг сўмни бюджетга қўшимча тўлов сифатида чегириб олди.

Район халқ контроли комитети штатсиз қишлоқ хўжалик бўлими инспекторлари район хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашнинг сифатини назоратдан ўтказишди. Маълум бўлдики, биргина «Ленинизм» совхозининг ўзида ўтган йили давлатга топширилган 583 бош қорамолнинг 68 таси белгиланган даражада семиртирилмаган. Шунинг оқибатида хўжалик қўшимча 25 тонна гўшт етиштириш имкониятидан маҳрум бўлган. Бу 31,2 минг сўмни ташкил этади. Молларни яхши семиртирмасдан гўштга топшириш эвазига «Бошчорбоғ» совхози 25 минг, Ҳамид Олимжон номли совхоз эса 21,5 минг сўм иқтисодий зарар кўрди. Айрим хўжаликлар давлатга ёғлилик даражаси паст сут топширишдан ҳам зиён кўришмоқда.

Районимиз экономикасининг асоси чорвачилик ва деҳқончилик ҳисобланади. Шунинг учун ҳам биз ана шу тармоқларда, дала ва фермаларда олиб борилаётган ишларни кўпроқ назорат қилишга алоҳида эътибор бермоқдамиз.

М. МЕНГЛИЕВ.
Деҳқонобод район халқ контроли комитетининг раиси.

ТИЛЛА КЎПРИК

ЁКИ ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ЙЎЛ РЕМОНТ-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ БОШЛИҒИ ҚОСИМЖОН ТЎХЛИЕВНИНГ ҲАЙРАТОМУЗ ИШЛАРИДАН ШИНГИЛ ҲАНГОМАЛАР

Биринчи ҳангома: У бошқармага бошлиқ бўлиб ўтгач, маҳорати сел ювиб ўтган тошдек ярқираб кетди. Қараса, ўзига бахшийда этилган кабинет чоғроқ. Дам олиш хонаси ҳам йўқ. «Кимсан, областнинг ишонган устунларидан бўлсанг», — ўйлади у. Шу заҳоти ёрдамчиларини, хизматчиларни тўплади.

— Бир топишмоқ айтаман, — деди йиғилганларга қўлини бигиз қилиб. — Топинглар, топганингизга керагимда астқотаман. Топишмоқ мана бундоқ: биттага биттани қўшсак нима бўлади?

— Иккита бўлади-да... — деди кимдир ҳафсаласи пир бўлиб.

Тухлиев бош чайқади.

— Кўпаяди, — деди иккиланиб биров.

Бошлиқ бошини сарак-сарак қилди.

— Кенгаяди, — деди орқароқда ўтирган бир йигит иккиланиб, секингина.

Бошлиқ ўрнидан туриб кетди, завқланиб қўлини-қўлига урди:

— Қандингни ур, шоввоз, ичим экансан! — кейин бошқаларга мурожаат қилиб, сўзида давом этди. — Кенгаяди, ўртоқлар, кенгаяди!

Одамлар ҳайрон. Уларнинг бу ҳолати ёзилмай, кўпчилик ўзига келмай, ён девор зилзиладан зириллаб кетди. Бузувчилар ишга киришишганди. Ҳаш-пўш дегунча девор қулаб, ҳаммаёқни чанг босди. Одамлар уст-бошларини қоқиб, тозалаб олишга олишди-ю, қўшни хонадаги кадрлар бўлими ҳужжатлари ботмон-даҳсар чанг, ғишт парчалари остида қолиб кетди. Уларни четга суриб, таъминот бўлимига уйиб ташлашди. Бу «реконструкция» давлатга 32 минг сўмга тушди.

Одамлар ўзларига келиб, киприкларига ёпишган гардни ювиб, кўзларини катта-катта очиб, нималарни кўришди денг! Ҳалигина ўзлари тўпланишган кабинет саҳни энди икки деворига сетка қилиб баскетбол ўйнаса бўладиган катта спорт залига айланибди. Бир ёнда сирланган эшик. У очилса, кенг, ёруғ биллур қандилли данғиллама хонага ўтиш мумкин. Бу — бошлиқ чарчаганда чўзиладиган, толиққан кўзини илинтирадиган хосхона. Илгарилари бу жойда ишлаб туришган кадрлар бўлими ходимлари эса сичқоннинг инини минг тангага олишди.

Ишлар мана шунақа бўлди. Энди Тухлиев баскетбол майдонида ғоз юриш қилиб, бундоқ мулоҳаза юритса, талантн ғовлайдиган имкониятлар йўқ эмас...

Иккинчи ҳангома. Икки киши учрашса, хизмат жойи-ю, минишга машинаси бор-йўқлигидан гап очилади. Тухлиев ҳам дастлабки кунлари шу ҳақда ўйлай бошлади. «Область бошқармасида ишласанг-у, машинанг бўлмаса...» Идорасининг катта-кичик ходимларига айтилган бу таъна Тухлиевга аталгани. «Ўтли-шудликкина эмасми бошлиғингиз?» Буниси энди ортиқ.... Бунисига Тухлиев чидай олмайди. Уят ўлимдан қаттиқ дейдилар.

Тухлиев шошилинч фармойиш берди. 7-йўл қурилиш бошқармаси балансида бешта енгил машина пайдо бўлди. «УАЗ» уларга писанд эмас. Энди бошқарма ходимлари водий бўйлаб, ҳатто Тошкент томонларига «ГАЗ-24»да бемалол сайру сафо қилаверадилар. Область йўл ремонт-қурилиш бошқармасига лимитдаги иккита енгил машина ўрнига бештаси хизмат қилса нима бўпти! Осмон узилиб ерга тушадими? Гоҳида шу ҳам етмай қолади. Лимит деса лабига учуқ тошиб, титраб-қақшайдиган Тухлиев бошқа автобазалардан ҳам машиналар ёллайди. Бунинг учун қўл остидаги катта-кичик ташкилотлар маблағини алб ўтирмайди. Натижада бир йилда лимитдан ташқари транспорт учун 23 минг сўмга яқин маблағ сарфланди. Штатда йўқ, аммо ишда ҳозир шофёрларга 12,5 минг сўм маош тўланди. Бунга ўн учинчи маошни ҳам қўшинг-чи...

Учинчи ҳангома. Вақт ўтиши билан Тухлиев уддасидан чиқмайдиган иш қолмади. У қўл қўйса, қурилиш мастери Ёрдондаги дам олиш зонасининг қоровулига айланади. У муҳр босса, йўл хизматчиси ёрдамчи ишлаб чиқариш бошлиғи бўлиб олиб, Фарғона район ўрмон хўжалиги тасарруфидаги ерларда шоша-пиша чала-чулпа қурилиш бошлайди. Лойиҳа ҳужжати бўлмаган, министрлик рухсат этмаган бу қурилиш қачондир Тухлиевнинг хоҳиши билан автобазага айланиши керак. Сеҳри шундай қудратли. Буйруқларининг ҳарфлари эмас, жумлалари ҳам рисоладагидек. Аммо амалда иш бошқача. Тухлиев кўнглига нимани хуш кўрса, шуни қилади. Унинг орзуларини рўёбга чиқаришга сарфланган ўнлаб, юзлаб минг сўм маблағлар областнинг у ёки бу районида, шаҳрида қуриладиган йўллар, ётқизиладиган асфальтлар ҳисобидан чегириб ташланаверади.

Тўртинчи ҳангома. Ҳамзаободликлар кунларининг бирида мундоқ қарашса, қишлоқларида бир боғи аъло пайдо бўлибди. Унинг қурилганидан райижроком ҳам, бошқа катта-кичик идоралар ҳам хабарсиз қолишибди. Тухлиевнинг сеҳрли таёқчаси Ҳамзаобод осмонида бир силкиниши билан шу боғ ҳам, сой устида қурилган кўприк ҳам, боғ атрофини қуршаб турган жимжимадор пўлатдевор ҳам пайдо бўлди-қолди. Ҳалиги кўпригу, бу фароғат боғини бунёд этишга давлатнинг 70 минг сўм маблағи сарфланди. Ёлғиз боғ атрофини ўраб турган икки метрли темир панжара учун ўн тонна пўлат труба ишлатилди. Ҳамма ишларни яна ўша йўл қурувчилар, йўлларни ремонт қилувчилар бажаришди. Ҳозир водийда тилла кўприк ҳақида эртак айтиб юришибди. Бу асли эртак эмас, айни ҳақиқат. Ишонмасангиз, Ҳамзаободга боринг, шовуллаб оқиб турган сой устидаги нақшинкор кўприкдан ўтиб, боғга киринг. Кўприкдан ўтаётганингизда у давлатга тилла бараварига тушганини унутманг.

Бешинчи ҳангома. Қувасойнинг яқинида Чек қишлоғи бор. Бир пайтлар бу ерда пионер лагери қурилаётганлиги овоза бўлиб кетди. Ҳамма қувонди. Айниқса, область йўл қурувчиларининг шодлиги чексиз эди. Бу хушҳаво манзилда болаларимиз роҳат қилишади деб ўйлашганди. Смета харажати 411 минг сўмдан ортиқ бу пионер лагери... йўғ-е, профилакторий... оббо, меҳмонхона қизил галстукли болаларни эмас, ранги рўйи қип-қизил, чертса, чеҳрасидан қон томадиган амакиларни қабул қила бошлади. Уч хонали меҳмонхона, фин ҳаммоми, бассейн уларга роҳат бағишлайди.

Тухлиев узоқ-яқиндан келган ёри азизларини шу ерда сийлар, шу ерда уларнинг кўнглини овларди. У меҳмонларнга фақат едириб-ичирмасди, балки уларга нафосат ҳам улашарди. Шу мақсадда Ёрдондаги дам олиш зонаси учун Арманистондан 44 дона ажойиб-ғаройиб, мой бўёқли расмлар олиб келтирди. Улар учун Арманистон ССР Бадиий фондининг тасвирий санъат комбинатига 32 минг сўм ўтказиш ҳақидаги чекка гажакдор қўл қўйди. Бу пулни ҳам яна ўша бечораҳол йўлларни капитал ремонт қилишга ажратилган харажатлардан чегирди. Бунинг натижаси ёмон бўлмади, албатта. Расмлар мўътабар меҳмонларга завқ-шавқ бағишлай бошлади. Столларга қўйилган биллур буюмларни айтмайсизми? 19 та шундай ваза учун 2,3 минг сўм тўланди. Қува йўл ремонт-қурилиш бошқармасининг жорий ҳисоби орқали меҳмонхона, дам олиш зонаси учун гиламлар, азиз меҳмонларнинг оёғи остига тўшаладиган поёндозлар, улар роҳатланадиган юмшоқ мебеллар олинди. Телевизорлар, диван-кроватлар, ўймакорлик буюмларнинг ҳисоби йўқ. Тухлиев нима қилса қилаяпти. Лекин битта нарсада ўзига ҳамиша содиқ: кўнгил хуши харажатларнинг жамини область йўлларига ажратилган маблағлардан кўтараяпти...

Ана шу ҳангомалардан ҳисса чиқаришни тегишли идораларга ҳавола қиламиз. Ўйлаймизки, бу гал Тухлиев қуруқ ҳайфсан билан қутулмайди, зеро ҳайфсан унга учуқ тошгандек ҳам таъсир қилмайди. Ишонамизки, эркатойлари давлат маблағларини совуриб, таралла-бедот қилиб юриши учун тилла кўприк бўлиб, кўкрак кериб турган баъзи бировлар ҳам ҳақ жазодан четда қолмайди. Ҳурматли газетхон, бундан кимга фойда дерсиз? Саволингизга жавобимиз битта: бундан фақатгина областдаги катта-кичик йўлларга ва улардан ўтадиган кекса-ю ёш йўловчиларга наф.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ.

СУВЧИЛАР

Саратон осмонидан офтоб олов пуркайди. Пахта майдонлари четидаги тутлар ва бўйи белга етиб қолган ғўзалар узра ҳовур жимирлайди. Чор-атроф жазирамадан мадорсизланиб, ҳаракат қилишга мажоли етмай қолгандай сукутда. Фақат ариқлардаги сув бир текисда ялтираб оқади. Фақат жўякларга сув тараётган сувчилар тинмайди.

Шокарим ака кўзларини ачиштирган терни рўмолча билан артиб, жўякларга сув оча бошлади. У элликдан ошган, 1953 йилдан буён Ленин номли колхознинг 9-бригадасида сувчилик қилади. Шу йиллар мобайнида бригадирлар бир неча марта алмашди, лекин Ш. Фозилов уларнинг ҳаммасидан раҳмат эшитган. Колхоз правлениеси уни ўтган йили енгил автомашина билан мукофотлади.

Бош сувчидан сал нарида дўсти Собир Ўнғаров ўғли Қаҳрамон билан жўякларга сув олишяпти. Собир ака ҳам Шокарим ака сингари тажрибали. Ғўзаларга қараб қачон, қандай усулда сув қўйишни биладиган сувчилардан. Қаҳрамон уста сувчилар ёнида тез «пишяпти». У сув тараган жўякларни отасиникидан фарқлаш қийин.

Шокарим ака эрталаб бошқа пайкалда ишлаётган ёш сувчилар олдига ўтган эди. Кеча кечқурун сув бирдан кўпайиб, ариқларга сиғмай кетибди. Акбарали, Йўлдош, Муҳир, Усмон, Бекмирзалар ёндаги пахтазорга сув тарашибди. Шу сабабли улар кечаси билан ухлаша олишмабди. Аммо тажрибали сувчи ёшларнинг бирортаси юзида бундан нолиш ифодасини кўрмади. Улар етилган майдонларни суғориб олишганидан хурсанд эдилар. «Булардан ҳақиқий сувчилар чиқади», — деб ўйлади Шокарим ака.

Машинадан колхоз раиси Нишонали Авезов билан комсомоллар етакчиси Тошпўлат Хидировлар тушиб, сувчилар ёнига келишди. Саломлашиб, ҳарорат ҳақида гаплашишди, гап мавзуи сувга кўчди.

— Яна икки марта сув қўя оламизми? — деб раис сувчиларга маслаҳат солди.

— Албатта, — деди Ш. Фозилов. — Шунда ғўзалар айтган ҳосилни беради. Ҳозир ўртача ҳар тупда 3—4 та кўсак бор. Бир сув билан гул ва шоналарни кўсаклатиб олсак, иккинчиси пахтани очилтириб беради...

Бу йил Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз 1500 гектар майдонга чигит экиб, гектаридан 37 центнердан ҳосил олишни мўлжалламоқда. Ш. Долимов бошлиқ 9-бригадада эса, 50 центнерлик марра учун курашиляпти. Колхоздаги ғўзалар ривожи яхши. Шунинг учун колхоз раиси ва комсомол секретари сувчилар ёнидан янада кўнгли яйраб, юксак ниятларга ишончи янада ортиб қайтишди.

Кун қизиган сари қизийди. Офтоб нури жўякларга бир маромда жилдираётган сувда аксланиб, кўзни қамаштиради. Сувчилар янги жўякларга сув тарай бошлайдилар...

А. ҚОРЖОВОВ.

Тошкент области. Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози маккажўхорикорлари 31 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан дон, 350 центнердан кўкпоя олишга аҳд қилишган. Бу ерда ҳосил пишиб етила бошлади. Суратда: бригада бошлиғи Абдураҳим Абдиумаров ва колхоз партия ташкилотининг секретари Маҳкам Ризаев маккажўхори ҳосилини кўздан кечиришмоқда.

Б. Мансуров фотоси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ДЕНОВ. «8 Март» колхози сувчилари ғўзани обиҳаётга қондиришни уюшқоқлик билан давом эттиряптилар. Бу ишда Аҳмад Улуғов, Нормурод Қурбонов, Сарибой Қурбонов, Омон Эшқурбонов, Абдухолиқ Муродалиев сингари тажрибакор сувчилар намуна кўрсатишмоқда. Улар кунлик нормаларини 1,5-2 баравар қилиб бажаришга эришяптилар. Деҳқон меҳрига қонган ғўзаларда ҳозирдаёқ 4-5 тадан бўлиқ кўсак ҳосил бўлган.

Ў. БЕКМУРОДОВ.

ОЛТИНКЎЛ. Тельман номли колхозда ғўза парвариши уюшқоқлик билан давом эттириляпти. Бу ерда экин қатор ораларига ишлов бериш, суғориш намунали ташкил этилган. Бригадалараро социалистик мусобақада коммунист Абдурашид Мажидов бошлиқ коллектив пешқадамлар сафида боряпти. Бригада аъзолари Бу йил 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта хирмони кўтаришга аҳд қилишган.

М. АБДУЛЛАЕВ.

АМУДАРЁ. Ленин орденли Максим Горький номли совхоз меҳнаткашлари ҳар йилгидек бу йил ҳам пахтадан рекорд ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Хўжаликнинг «Коммунизм» бўлими меҳнаткашлари 524 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришмоқчи. Илғор бўлимнинг Ҳайитбой Примов раҳбарлик қилаётган бригадаси аъзолари эса 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан пахта ҳосили олишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйишган.

О. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

АМУ УЗРА ЗАНГОРИ МАШЪАЛА

БЕРУНИЙ (Қорақалпоғистон АССР. ЎзТАГ мухбири Б. Муравин). Бу шаҳарнинг аҳолиси табиий газ келишини анъанавий зангори машъала билан табриклади: Тўрткўл — Беруний газ қувурининг 30 километрлик участкаси ишлай бошлади.

Бу магистрал Туркманистондаги Газ-ачак конидан бошланиб, сўнгра Туямўйин гидроузели тўғони орқали Амударёнинг ўнг соҳилига ўтади. Унинг ёрдами билан арзон самарали ёқилғи Тўрткўлга ҳамда автоном республика жанубидаги соҳил бўйи қишлоқларига берилди. Энди қурувчилар қувурни шарққа томон, Қизилқум ичкарисига ёткизиб борадилар. Бу ерда қадимги вақтларда, суғорилган катта массивларда пахтазор учун ер ўзлаштириляпти, агропосёлкалар қуриляпти.

Ҳозир Қорақалпоғистон асосан газлаштирилиб бўлинди. Аммо бир қанча районларда ҳали табиий газ йўқ — ҳозирча баллонларга солинган суюлтирилган газ келтирилиб турибди. Иқтисодий ва социал ривожлантириш планига кўра, шу беш йилликда ҳар бир аҳоли пунктигача газ қувурлари ёткизиш мўлжалланади.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

МИЛИТАРЛАШТИРИШГА ҚАРШИ МУЗОКАРАЛАР ЎТКАЗИШ УЧУН

Рейган маъмуриятининг кескинлик юмшатилишини кўпоришга, қуролланиш пойгасини авж олдиришга қаратилган йўли бутун дунёда ҳам, шунингдек АҚШнинг ўзида ҳам ташвишни тобора кучайтирмоқда. Вашингтоннинг расмий доиралари мамлакат жамоатчилигини мислсиз ҳарбий бюджетга, стратегик қурол-яроғларнинг энг янги ситемалари кўпайтирилаётганлигига, Американинг ракета-ядро воситалари Ғарбий Европада жойлаштирилишига, маъмурият қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида музокаралар олиб боришни истамаётганлигига кўникишга мажбур қилиш мақсадида пропаганда кампаниясини авж олдириб юборганига қарамай Қўшма Штатларда бундай авантюристик сиёсатнинг хатарли ва истиқболсиз эканлиги тўғрисида огоҳлантираётган сергак овозлар тобора тез-тез эшитилиб турибди.

Кейинги кунларнинг ўзидагина мамлакатнинг бир қанча таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари Оқ уйнинг телбанамо йўлини қаттиқ қоралаб чиқдилар. Ҳозирги маъмуриятнинг сиёсати шунга олиб келдики, деб ёзди «Вашингтон пост» газетасида давлат секретарининг собиқ ўринбосари Ж. Болл, биз «совуқ уруш»нинг муздек шамолида яна қалтирамоқдамиз. Унинг фикрича, яна ҳам кучлироқ қурол-яроғларни тобора кўп миқдорда яратиш бемаънликдир.

Реалистик фикр юритувчи кўпгина сиёсатчилар Вашингтоннинг айби билан тўхтаб қолган стратегик қуролларни чеклаш — СҚЧ жараёнини давом эттириш — ядро уруши хавфини бартараф этиш калити эканлигини уқтирмоқдалар. Собиқ давлат секретари С. Вэнс Америка телевидениеси орқали сўзлаган нутқида қуйидагиларни айтди: «Ядро воситаларини чеклаш ва қисқартириш тўғрисида СССР билан музокараларни яна бошлаш халқаро кескинликни юмшатишга олиб келадиган реал йўл бўлиши мумкин эди... Биз самарали мулоқот бошлаш учун вақтни қўлдан бой берсак нақадар кўп нарсадан маҳрум бўлганимизни жуда тез кўриб биламиз».

Бундай гаплар ядро телбалиги авж олдирилаётганлигидан астойдил ташвишланган миллионлаб оддий американликларнинг кайфиятлари ва орзу-умидларини ифода этади. «Ист-уэст аутлук» бюллетени жамоатчилик фикрини билиш мақсадида ўтказилган савол-жавобнинг маълумотларини келтиради. Мана шу маълумотлар Америка аҳолисининг тахминан 75 проценти қуролланиш пойгасини сўзсиз чеклаш кераклигини талаб қилаётганлигидан далолат беради.

Жамоатчилик кенг табақаларининг бундай кайфиятларини масъулият ҳиссидан маҳрум бўлмаган конгресс аъзолари ҳам эътиборсиз қолдира олмайдилар. Демократ сенатор Г. Харт бундай деди: «Маъмурият стратегик қуролларни чеклаш тўғрисида Совет Иттифоқи билан музокаралар қайтадан бошланишини ҳарчанд чўзаётганлигини фожиали деб айтиш мумкин, холос». Нуфузли сенаторлардан Р. Бэрд, А. Крэнстон, П. Лэксот, Ж. Гарн ва баъзи бир бошқа конгресс аъзолари худди шундай баёнотлар беришди. Улар АҚШ раҳбарларини милитаристик жазавадан, Совет Иттифоқи билан мухолифлик йўлидан воз кечишга, СҚЧга доир Совет — Америка мулоқотига қайтишга даъват этмоқдалар.

Пировардида Вашингтонда соғлом фикр ва халқаро ишларга реалистик ёндашув устун бўлиб чиқишига умид қиламиз. Бу бутун дунё халқларининг ҳам, Америка халқининг ҳам манфаатларига мос тушган бўлур эди.

И. СЕТУНСКИЙ. (ТАСС).

КХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

Кампучия Халқ Республикасининг ҳукумати «Кампучияга доир халқаро конференция» деб аталган конференциянинг декларациясини кескин қоралайди ҳамда уни ғайри-қонуний деб ҳисоблаб, бутунлай рад этади, дейилади КХР Ташқи ишлар министрлигининг Пномпенда тарқатилган баёнотида. АҚШ, Хитойнинг ҳамда шу «конференция» бошқа ташаббускорларининг ҳатти-ҳаракатлари КХРнинг ички ишларига аралашишдан иборат бўлиб, БМТ Уставини қўпол равишда бузади.

Кампучия Халқ Республикаси шуни яна бир карра билдиришни зарур деб ҳисоблайди: ҳеч қандай «Кампучия муаммоси» йўқ, КХРдаги ўзгаришлар муқаррардир, унинг мустақиллигига ва суверенитетига қилинадиган ҳар қандай тажовузлар мағлубиятга маҳкум этилган.

Америка империалистларининг, пекинлик босқинчиларнинг, бошқа реакцион кучларнинг кирдикорлари Жанубий-Шарқий Осиёдаги тинчлик ва стабилликка энг катта хавфдир. Ҳинди-Хитойдаги уч давлат ташқи ишлар министрларининг Пномпендаги конференциясида баён этилган таклифлар асосидагина бу регионнинг муаммолари одилона ва оқилона ҳал этилиши мумкин, деб таъкидланади КХР Ташқи ишлар министрлигининг баёнотида. (ТАСС).

АГРЕССОРЛАР ҲУЖУМИ

Исроил Ливан ва Фаластин халқларига қарши эълон қилинмаган урушни тўрт кундан бери кенг миқёсда давом эттирмоқда. Агрессорларнинг ҳарбий-ҳаво, ҳарбий-денгиз кучлари, артиллерияси Ливаннинг тинч шаҳар ва қишлоқларига, фаластинлик қочоқларнинг лагерларига снарядлар, бомбалар ва ракеталар ёғдириб турибди.

Мамлакат жанубидан олинаётган хабарларга кўра Тель-Авив Ливанга чегарадош районларга ва Ливаннинг сепаратчилар назорати остидаги зонасига танклар ва бронемашиналарни келтирмоқдалар, агрессорларнинг вертолётлари ва ҳарбий самолётлари эса Жанубий Ливаннинг бутун территорияси тепасида разведка мақсадида тинимсиз учиб юрибди. Маҳаллий кузатувчиларнинг хавотирланиб айтишларича, Исроилнинг сионист раҳбарлари Литани ва Захрани дарёларидаги кўприкларни вайрон қилганларидан кейин АҚШнинг бевосита ҳомийлиги билан Ливанга қарши яна ҳарбий авантюра бошлаш тараддудини кўрмоқдалар.

Ливан Республикасининг Президенти И. Саркис Исроилнинг Ливан пойтахтига ва бошқа районларига қилган ҳужумини кескин қоралади, жаҳон миллатлар ҳамжамиятини халқларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қилишга агрессорни мажбур этишга чақирди. Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат Фаластин революцияси олий ҳарбий кенгашининг мажлисини ўтказди. Мажлис қатнашчилари турли районлардаги аҳволни кўздан кечириб, Исроил агрессиясига қаршилик қилиш самарадорлигини ошириш юзасидан бир қанча тадбирларни белгилади. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ЛОНДОН. **Консерваторлар ҳукуматининг мамлакат ёшлари ҳаракатини шафқатсизлик билан бостиришга уриниши Британия оролларида «қонун ва тартибни» тиклай олмайди, деди Буюк Британия лейбористлар партиясининг бош секретари Р. Хейуорд. Бугун у Дорчестер шаҳарчасида бўлиб ўтган митингда сўзга чиқиб бундай деди: «Ҳукумат ўз йўлини ўзгартирмас экан, бутун халқ қўллаб-қувватлайдиган тадбирларни белгиламас экан, ёшларнинг ҳуқуқсизликка, ирқий камситишга, ишсизликка қарши, Англия шаҳарларидаги мудҳиш уй-жой шароитига қарши ҳаракати давом этаверади. Бу ҳаракатни бутун халқ қўллаб-қувватламоқда».**

Консерваторлар ҳукумати полицияси ва судларининг шафқатсиз чоралари, деди нотиқ, ўзининг моҳияти эътибори билан хатарли бўлиб, муаммони ҳал қила олмайди. Бу муаммолар бизнинг шаҳарларимизда қонли фожиаларга олиб келади. Р. Хейуорд Англия шаҳарларида аҳволни яхшилаш учун шошилинч чоралар кўришни лейбористлар партияси аъзолари номидан талаб қилди. Консерваторлар ҳукумати шаҳарларни «чуқур молиявий танглика дучор қилди».

ТЕҲРОН. **Эрон ислом республикачилар партияси бош секретари М. Ж. Бахонар бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Эронда президент сайлови ўтказиладиган 24 июль кунида тартибсизликлар ва террорчилик ҳаракатлари уюштирилиши мумкинлигини огоҳлантирди.**

Ислом Республикаси режими, деб таъкидлади у, қурол билан қаршилик кўрсатиб, бу режимни ағдариб ташлаш режаларини амалга оширишга уринувчи ҳар бир кишига бундан кейин ҳам энг қаттиқ жазо беради. Америка сиёсатини ва халқаро империализм манфаатларини кўзлаб ташкил этиладиган ҳамма ҳаракатларнинг пайини қирқаверамиз, деди Бахонар.

ТОКИО. **Япониянинг саноат ишлаб чиқариши шу йилнинг май ойидагига нисбатан қарийб 2 процент пасайди.**

(ТАСС, 20 июль).

РЕЙГАННИНГ ОБРЎ-ЭЪТИБОРИ ПАСАЙМОҚДА

АҚШнинг ҳозирги президенти Р. Рейган Оқ уйдаги амални қабул қилгандан кейин орадан ярим йил ўтгач, американликлар ундан ҳафсаласи пир бўлаётганлиги аниқ-равшан сезила бошланди.

АП ахборот агентлиги билан Эн-Би-Си телекомпанияси жамоатчилик фикрини билиш мақсадида ўтказган савол-жавоб маълумотлари шундан далолат беради. Май ойида ўтказилган савол-жавоб натижаларига нисбатан унинг обрў-эътибори яна 7 процент пасайган. Президентнинг ташқи сиёсати айниқса ҳамманинг ҳафсаласини кўпроқ пир қилмоқда. Рейган маъмурияти Оқ уйга келгандан кейин ярим йил ўтгач, деб таъкидлайди АП агентлиги, ҳар 10 американликдан атиги тўрт киши унинг ташқи сиёсатига ижобий баҳо бермоқда. (ТАСС).

ОЛЬСТЕР ФОЖИАСИ

Кейинги пайтда Шимолий Ирландияда — инглиз маъмурлари католик аҳолининг асосий ҳуқуқларини қўпол равишда бузаётган Буюк Британия Қўшма Қироллиги қисмида аҳвол янада кескинлашиб кетди. Шимоий Ирландия— Ольстердаги машъум Лонг Кеш концентрацион лагерида олти маҳбус — Роберт Сэндс, Фрэнсис Хьюз, Патрик О'Хара, Раймонд Макриш, Жозеф Макдоннелл ва Мартин Хэрзон фожиали ҳалок бўлдилар.

Шимолий Ирландияда қаҳр-ғазаб туғён урмоқда. Белфаст, Дерри ва бошқа шаҳарларда расмий Лондоннинг Ольстерда ўтказаётган сиёсий террор ва зўравонлик сиёсатига қарши қудратли норозилик намойишлари бўлиб ўтди. Уларни бостириш учун ташланган армия бўлинмалари қуролсиз кишиларга неча марталаб ўт очди. Ўлдирилганлар ва ярадорлар бор.

Ўн йилдан бери Шимолий Ирландияда қаттиқ кураш кетмоқда. Ташқи кўринишидан у протестантлар ва католиклар ўртасидаги ихтилофларга ўхшайди. Аслида эса унинг замирида ҳозиргача ҳал этилмаган бир давлат доирасида халқни миллий бирлаштириш масаласи, шунингдек туб социал-иқтисодий проблемалар, жумладан кўпчиликни ташкил этувчи протестантлар ҳукмронлиги шароитида озчиликдан иборат католикларнинг сиёсий ҳуқуқсизлиги ётибди.

Вужудга келган ҳозирги оғир вазиятни, Шимолий Ирландия фожиасининг моҳиятини тушуниш учун ана шу жафокаш орол тарихига мурожаат қилайлик.

XII аср бошларида инглизлар Ирландияни ўз мустамлакасига айлантиришга киришдилар. Мустамлакачилар ирландияликлар қаршилигини бостириш, уларни жисмонан йўқотиш, ерларни мусодара қилиш билан айни бир вақтда инглизлар ва шотландияликлар манзилгоҳларини барпо эта бошладилар. Натижада XVIII асрда аҳолиси қириб ташланган шимоли-шарқий вилоят — Ольстерда протестантлар кўпчилик бўлиб қолдилар. Бу ерда ҳунармандчилик, кейинчалик саноат, тўқимачилик, кемасозлик, машинасозлик ривожланди. 1916 йилга келиб, ирланд халқининг миллий озодлик кураши кенг қулоч ёзди ва унинг зарбалари остида Лондоннинг Шимолий Ирландиядаги ҳукмронлиги «дарз кетди» ва бунинг оқибати ўлароқ 1921 йилда Ирландиянинг Жанубий қисми Англия доминиони статусини олди. 1949 йилда бу ерда Ирландия Республикаси эълон қилинди. Лекин шимолда — Ольстернинг 6 графлигида Лондоннинг ҳукмронлиги сақланиб қолди. Ольстер фожиаси илдизларини ана шу фактдан излаш лозим.

Ҳозир Ольстерда 1 миллион протестант, 500 минг ирландиялик — католик яшамоқда. Озчилик бўлган католиклар гражданлик ва социал-иқтисодий ҳуқуқлардан маҳрум этилган. Маҳаллий ҳокимият органларида католиклар тенг вакилликка эга эмас, чунки протестантлар жуда кўпчиликни ўзларига ағдариб олишган. Католикларни ишга олишда камситиш қонунлари ҳукм сурмоқда. Ольстерда ишсизлик даражаси 12 процентдан ошиб кетди. Бу Англиядагига қараганда икки марта юқоридир. Пулнинг қадрсизланиш суръатлари юқори, озиқ-овқат маҳсулотлари қиммат. Меҳнаткашларнинг, айниқса, католикларнинг иш ҳақи жуда кам. Британия ҳукумати экономикани ривожлантиришга ва социал эҳтиёжлар учун ажратиладиган маблағларни қисқартираётганлигидан аҳвол мураккаблашмоқда. Консерваторлар ҳокимият тепасига чиққан йилиёқ Шимолий Ирландия учун бу маблағлар юз миллиондан ортиқ фунт стерлингга қисқарди. 1980-1981 молия йилида бундай қисқартириш 150 миллион фунт стерлингни ташкил этди.

Олтмишинчи йиллар охирида гражданлик ҳуқуқлари учун, протестантлар ва католиклар тенглиги учун ҳаракат кенг кўлам касб этди. Бу ҳаракат 1968 йилда, айниқса, кучайди. Унинг қатнашчилари «бир киши — бир овоз» принципи асосида сайловлар ўтказилишини, камситишни йўқотишни, фавқулоддаги ҳолатлар бекор қилинишини, ҳарбийлаштирилган полиция тугатилишини талаб қилдилар. Католикларнинг гражданлик ҳуқуқлари учун намойишларига Лондон зўравонлик билан жавоб қайтарди. 1969 йилда Буюк Британия қўшинлари Шимолий Ирландияга киритилди. Ҳозир уларнинг сони 12 минг кишига етди. Орадан икки йил ўтгач, мустамлакачи маъмурлар кишиларни судсиз ва терговсиз қамоққа олиб, қийноққа сола бошладилар. Айниқса, Лонг Кеш қамоқ лагери мудҳиш ном чиқарди.

Ҳозирги вақтда Шимолий Ирландия Англиянинг консерваторлар олиб бораётган зўравонлик сиёсати туфайли гражданлар уруши ёқасига келиб қолди. Ольстерда католикларга нисбатан зўравонлик ва жабр-зулм сиёсатини давом эттираётган Лондон Лонг Кеш қамоқ лагерида очлик эълон қилган тутқунларнинг талабларини қондиришдан ҳамон бош тортмоқда. Буюк Британия аслида мустамлака ҳолатида бўлган ана шу вилоятда аҳволни сиёсий жиҳатдан бартараф этиш йўлларини қидиришдан бош тортмоқда, зўравонлик ва қаттиқ репрессияларга таяниб иш кўришни давом эттирмоқда. Кейинги ўн бир йил ичида Шимолий Ирландияда 2 мингдан ортиқ киши ҳалок бўлди, 20 минг киши эса ярадор бўлди, минглаб кишилар қамоқхоналарга ташланди. Лонг Кеш қамоқ лагерида ҳалок бўлган олти киши ана шу концлагерь тутқунларига сиёсий статус берилишидан бош тортаётган Буюк Британия ҳукумати репрессия сиёсатининг қурбонларидир. Сэндс, Хьюз, О'Хара, Макриш, Макдонелл, Хэрзоннинг ўлими инсон ҳуқуқлари, халқаро терроризм ҳақида сафсата сотаётган Шимолий Ирландияда юз бераётган воқеалардан кўз юмишга уринаётган инглиз маъмуриятининг адолатсиз сиёсатини яна бир карра намойиш этди. Ольстерда ҳар соатда қон тўкилиб турар экан, бунга энг аввало консерваторлар ҳукумати айбдор-ку, ахир!

Англия ҳукумати Ольстер танглигини ҳал этишда муросага келишдан воз кечмоқда, ҳарбий кучга таяниб иш кўрмоқда. Бу эса Шимолий Ирландиядаги вазиятни янада кескинлаштирмоқда. Ер юзидаги барча тараққийпарвар кучлар Англия консерваторларини қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ,
Л. РЎЗИЕВ.

Физкультура ва спортга партиявий раҳбарлик

САФАРБАРЛИК САМАРАЛАРИ

Асрлар тенгдоши Самарқанднинг номи бугунги кунда жаҳонга маълум. Халқ меъморчилигининг ноёб ёдгорликлари ансамблини сақлаб турган бу кўҳна шаҳарни ҳар йили ярим миллионга яқин турист зиёрат қилмоқда. Самарқанд республика пойтахтидан кейин энг йирик шаҳарлардан ҳисобланади. Саноати ва маданияти гуркираган бу шаҳарнинг шуҳратига шуҳрат қўшилишида физкультура ва спортнинг аҳамияти ҳам бениҳоядир.

Сирасини айтганда, областимизда физкультура ва спорт соҳасидаги ишларимиз қониқарли эмас эди. Бу борада республиканинг бир қанча областларидан орқада турардик. Область партия хўжалик активининг физкультура ва спорт муаммоларини ҳал этишга бағишланган йиғилишларидан бирида қолоқлик сабаблари ҳар томонлама ўрганилди, тадбирлар белгиланди. Физкультура ва спортни кенг йўлга қўйиш, оммавийликни таъминлашда моддий техник база талабга жавоб бермаётганлиги, уни мустаҳкамлаш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Шундан кейин физкультура ва спортни янада ривожлантириш, унинг моддий техник имкониятларини кенгайтириш ва оммавийлаштириш учун жойларда партиявий раҳбарлик кучайтирилди. Мазкур соҳани давр талаблари даражасига кўтариш юзасидан область партия комитети қабул қилган қарор муҳим роль ўйнади. Область партия комитети ҳузурида физкультура ва спортни ривожлантириш кенгаши тузилгани ички резервларни сафарбар этишда самарали таъсир кўрсатди.

Физкультура ва спорт ҳаракатини жонлантиришда партиявий раҳбарликнинг яхши йўлга қўйилиши, хусусан, социал ҳаётнинг бу жабҳасига партия кадрларининг фаол сафарбар этилиши қисқа давр ичида ўз самарасини бера бошлади. Ҳозир областимизда 1434 физкультура коллективи бўлиб, қарийб 615 минг киши спортнинг кўпгина турлари бўйича турли машғулотларда қатнашмоқда. Бу 1976 йилдагига нисбатан икки баравар кўп демакдир.

Ўнинчи беш йилликнинг сўнгги икки йилида ажойиб муваффақиятларга эришилганлигини алоҳида таъкидлашни истардим. Жумладан, Олимпиада йилида биринчи лигада дастлабки мавсумни ўтказган «Спартак» чим хоккей командаси йигитлари олий лигага йўлланма олишди. «Чевар» хоккейчи қизлари биринчи лигада қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. «Динамо» футболчилари ўз зонасида ғолиблик қилиб, биринчи лигага йўлланма олиш учун астойдил курашди.

Сув спорти турлари бўйича қўлга киритилаётган ютуқларимиз ҳам чакки эмас. Ёшларимиз республика кубоги учун курашда иккинчи ўринни эгаллашди. Таниқли спортчимиз Владимир Буканов мамлакат чемпионатидан олтин, жаҳон чемпионатидан кумуш, СССР халқлари ёзги VII Спартакиадасидан бронза медаллари олиб қайтди. 12 нафар спортчимиз республика терма командасига номзод ҳисобланади. Мухлисларга яхши таниш боксчи, Олимпиада ўйинлари иштирокчиси, Европа чемпиони Николай Анфимов устози — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер А. Панарин билан ҳамкорликда умидли чарм қўлқоп усталарини тарбиялашда сидқидилдан меҳнат қилмоқда. Областда енгил атлетика, самбо, кураш каби спортнинг қизиқарли турлари тобора оммавийлик касб этмоқда. Областда енгил атлетика билан жами 51 минг 693 киши шуғулланади.

Кейинги йилларда шаҳримиз Бутуниттифоқ ва халқаро миқёсдаги мусобақалар майдонига айланиб қолди. Жумладан, шахмат-шашка ва қиличбозлик бўйича ўтказилаётган «Самарқанд юлдузлари» Бутуниттифоқ анъанавий турнири ишқибозларга маъқул тушмоқда. Ўзбекистон командасининг ГФР, АҚШ чарм қўлқоп усталари билан, Самарқанд спортчиларининг Афғонистон баскетболчилари ва Япония самбочилари билан ўтказган халқаро учрашувлари мухлисларда яхши таассурот қолдирди.

Биз етакчи спортчиларимиз билан фахрланамиз. Шахматчи М. Ҳамроқулова, Б. Зоҳидов, қиличбоз П. Железнов, шашкачи М. Фозилов, енгил атлетикачи Л. Пилипенко, О. Азизмуродов ва бошқалар Самарқанд спорти шарафини муносиб ҳимоя қилмоқдалар. Вакилларимиз бу йилги мавсумни ҳам кўтаринки руҳда ўтказмоқдалар. Тренер Б. Мароканов хотираси соврини учун шаҳримизда ўтказилган мусобақада волейболчиларимиз астойдил курашдилар. «Кинап» заводи командаси биринчи ўринни эгаллади. Марк Фозилов халқаро шашка бўйича мамлакат чемпионатида иштирок этиб, кўксига олтин медаль тақди ва гроссмейстерлик талабини бажарди. Қиличбоз Игорь Лукачер эса СССР кубоги учун курашда кумуш медалли бўлди.

Область партия комитети ҳузуридаги кенгаш физкультура ва спортни қишлоқ жойларда ҳам кенг йўлга қўйишга аҳамият беряпти. Зеро, қишлоқ турмуш маданиятини комплекс ривожлантириш масаласи шуни тақозо этмоқда. Колхозлар ва совхозлар ҳаётига жисмоний тарбияни чуқур сингдириш, қишлоқ ёшларини турли мусобақаларга жалб этиш, оммавийликни мустаҳкамлашга эътибор берилмоқда. Ўзбекистон колхозлари ва совхозларининг республика биринчи Спартакиадаси Иштихон районида ўтказилгани бежиз эмас. Қишлоқ спортчилари бу мусобақада пешқадамлик қилишди. Шунингдек, боғдорчилик, узумчилик совхозларининг республика Спартакиадаси Булунғур районидаги «Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги» совхозида бўлиб ўтди. Чемпионлик учун курашда булунғурликлар муваффақият қозондилар.

Яқинда хўжаликлар, ўқув муассасалари ва бошқа қишлоқ хўжалик ташкилотларининг қишлоқ жойларида 1978—1980 йилларда спорт объектлари қуриш ва улардан фойдаланиш бўйича Бутуниттифоқ кўриги якунлари эълон қилинди. Мукофотланганлар орасида областимиз колхоз-совхозлари вакиллари ҳам борлиги бизни мамнун этди. Иштихон районидаги Фрунзе номли колхоз спорт базаларидан фойдаланиш бўйича рағбатлантирувчи мукофотга сазовор бўлди. Ургут районидаги Энгельс номли колхоз эса спорт комплексларини муваффақиятли қуриш бўйича учинчи мукофотли ўринни олди.

Маълумки, мустаҳкам моддий-техник база вужудга келтириш физкультура ва спорт ҳаракатини кучайтиришнинг асоси ҳисобланади. Бу борада ҳам кенг кўламда ишлар олиб борилмоқда. Жойларда янги объектлар вужудга келтирилмоқда. Эскилари қайта таъмирланмоқда. Самарқанд райони территориясида Иттифоқда иккинчи ҳисобланган эшкак эшиш канали қурилаётганлиги келажакда сув спорти турларини тағин ҳам ривожлантириш ҳамда республика, Иттифоқ, халқаро миқёсда мусобақалар ўтказишга имкон яратади. Бу объект учун 20 миллион сўмлик капитал маблағ ажратилган. Унинг биринчи навбати қурилиши шу йил сентябрь ойида ниҳоясига етказилади. 1980 йили эса Хишрав ГЭСи яқинида эшкак эшиш базаси фойдаланишга топширилган эди. Қорадарё зонасида бунёд этилаётган отчопарнинг биринчи навбати қуриб битказилди. Нурота, Булунғур, Ургут, Пайариқ, Каттақўрғон ва бошқа районларнинг стадионлари, сузиш ҳавзалари ва спорт комплексларида минглаб қишлоқ меҳнаткашлари физкультура билан шуғулланмоқдалар. Бугунги кунда 18 та кўпминг кишилик стадион, 26 та сузиш бассейни бор.

Албатта, қўлга киритилаётган муваффақиятлар қатори камчиликлардан ҳам холи эмасмиз. Жаҳон спортчиларининг анжумани ҳисобланган Москва Олимпиадасида самарқандлик биронта ҳам спортчи иштирок этолмади. Бу бизни бундан буён областда спортнинг оммавийлигига эришиш билан бирга маҳоратли спортчилар тарбиялашга кўпроқ эътибор беришга даъват этади. «Кишиларнинг сиҳат-саломатлиги ҳақида ғамхўрлик қилиш физкультура ва спортнинг ривожланиши билан чамбарчас боғланган. Москва Олимпиадаси совет спортчиларининг ажойиб муваффақиятларини яққол кўрсатиб берди. Лекин бизни ҳамиша спорт чўққиларининг ўзигина эмас, балки энг аввало физкультура ва спортнинг оммавийлиги қизиқтиради». КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездига Ҳисобот докладида айтилган бу сўзларда совет кишиларининг сиҳат-саломатлигини янада яхшилашнинг муҳим омилларидан бири — жисмоний тарбияга алоҳида эътибор берилаётгани кўриниб турибди. Биз партия XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, бундан буён ҳам физкультура ва спортни янада ривожлантиришга, унинг моддий-техник базасини мустаҳкамлашга, йирик мусобақаларда республика, қолаверса, мамлакат спорт шарафини ҳимоя қилишга қодир ёшларни камол топтираверамиз.

Ҳ. НОРМУРОДОВ,
Ўзбекистон Компартияси Самарқанд область комитетининг секретари.

СПОРТ

ҒАЛАБА МУБОРАК, АРСЕН ВА АСЛАН!

Канаданинг олис Ванкувер шаҳридан Ўзбекистон пойтахтига хушхабар келди: Ўзбекистоннинг икки полвони эркин кураш бўйича ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида олтин медалларни қўлга киритди. Ана шу катта мусобақада биринчиликни олган спортчилар орасида Арсен Фадзаев («Меҳнат резервлари», Термиз) ва Тошкентнинг «Буревестник» командасидан Аслан Ходарцев ҳам бор. Иккала полвон СССР терма командаси составида мамлакатимизнинг спорт шарафини ҳимоя қилди.

Аслан Ходарцев

Тошкент автомобиль йўллари институтининг студенти 19 яшар Аслан Ходарцевга юз килограмм вазнли полвонлар тоифасида ҳеч ким бас келолмади. Шу нарса диққатга сазоворки, бу йилги спорт мавсуми тренер М. Бекмурзовнинг шогирди учун айниқса омадли бўлди. Чунончи, июнь ойида Аслан Улан-Удэда ўтган СССР шахсий чемпионатида кумуш медаль олди. Бу осонликча қўлга киритилмади: гиламда кўпгина йирик Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда тажриба орттирган катта ёшдаги спортчилар беллашишди.

Мана энди эса Аслан Ходарцевнинг спорт коллекциясида олтин медаль ҳам бор. Бу — янгидан янги ғалабалар қўлга киритилишидан дарак беради.

Арсен Фадзаев

Арсен Фадзаевнинг спортдаги стажи бор-йўғи 5 йил. Аммо термизлик спортчи ёшлар ўртасида (у ҳам 19 ёшда) СССР чемпиони унвонига сазовор бўлган.

Бу спортчини тренер К. Дедегкаев «топди». Ёш спортчи тажрибали устоз раҳбарлигида маҳорат зинапояларидан дадил кўтарилиб бораверди. Эндиликда унинг шогирди 57 килограммгача вазнда бўлган полвонлар беллашувида ўз тенгқурлари ўртасида энг кучлиси бўлиб қолди.

Ўзбекистонликлар Ванкувердаги чемпионатда 7 олтин медални қўлга киритган совет терма командасининг ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар.

(ЎзТАГ).

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

● ОЛИЙ ЛИГА. 21-тур ўйинлари қуйидагича ўтди: «Динамо» (М) — «Кубань» — 4:2, «Нефтчи» — «Динамо» (К) — 1:1, «Зенит» — «Арарат» — 1:1, СКА — «Черноморец» — 0:0, «Пахтакор» — ЦСКА — 0:0, «Қайрат» — «Торпедо» — 1:2, «Динамо» (Мн) — «Динамо» (Тб) — 1:4, «Спартак» — «Таврия» — 6:1.

ОРОМБАХШ МАСКАНЛАР

Далаларда денгиздек чайқалиб турган ғўзалар қуёш тобига, чилла сувига қонадиган, мева-чевалар шарбат йиғадиган палла. Ҳозир меҳнаткашлар оммавий дам олишни ихтиёр этадиган давр. Ҳа, серунум меҳнатдан кейин мириқиб дам олишга, саломатликни мустаҳкамлаб, куч-қувватни оширишга нима етсин. Қуйида меҳнаткашларнинг оммавий дам олишлари учун имкониятлар, яратилаётган қулайликлар ҳақидаги хабарлар билан танишасиз.

МАРОҚЛИ ВА МАЗМУНЛИ

ТОШКЕНТ. Бадиий буюмлар фабрикаси партия ва касаба союз ташкилотлари ишчи-хизматчиларнинг ёзги дам олиши ва уларнинг саломатлигини мустаҳкамлаши учун ғамхўрлик қилмоқда. Бугунгача фабриканинг 260 дан зиёд илғор ишчи-хизматчиси иттифоқимиз ҳамда республикамиздаги дам олиш масканларида ҳордиқ чиқарди, туристик маршрутлар бўйилаб сафарда бўлди. Фабрика коллективининг дам олиш кунларини мароқли ва мазмунли ўтказишига ҳам алоҳида эътибор қилинмоқда. Шанба ва якшанба кунлари коллектив аъзолари қадимий Бухоро ва Самарқанд шаҳарларини айланиб қайтишмоқда.

Меҳнаткашлар бундай ғамхўрликка яраша унумли меҳнат қилмоқдалар. Ўтган олти ой мобайнида пландаги 9.940 минг ўрнига 10.253 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

С. СУЛТОНОВ.

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР САНАТОРИЙСИ

ЯККАБОҒ. Райондаги Қизилдарё бўйида жойлашган Кенгзор қишлоғи баҳоволиги ва соя-салқинлиги билан ажралиб туради. Бу ернинг Чашма суви ва майин шабадаси оромбахш турли хил дов-дарахтлар бор. Ана шу сўлим манзилгоҳда оналар ва болалар учун санаторий қуришга қарор қилинди. Келажакда бир йўла 250 она ва бола дам олиб, даволанадиган бу муассаса областда ягона бўлади. Санаторий даволаш кабинетлари, замонавий медицина ускуналари билан жиҳозланади. Дам олиш масканини 19-қишлоқ қурилиш трестига қарашли 40-кўчма механизациялаштирилган колоннанинг Э. Дўстмуродов бошлиқ участка коллективи бунёд этмоқда. Санаторийда маъмурий бино ҳамда павильонлар тикланади.

М. АВЛИЁҚУЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

СУВ ОМБОРИ СОҲИЛИДА

ФАРҒОНА. Шаҳар меҳнаткашлари ажойиб совға олдилар. Қува район маркази яқинида жойлашган сунъий денгиз — Каркидон сув омбори соҳилида Фарғона шаҳри аҳолиси учун янги дам олиш зонаси фойдаланишга топширилди. Дам олиш зонаси 60 гектар майдонни ташкил этади. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида оромгоҳни меҳнаткашларнинг севимли масканига айлантириш учун шаҳар корхона ва муассасалари, транспорт ташкилотлари бир қатор тадбирларни амалга оширдилар. Ҳозир бир неча гектар майдонда дам олиш павильонлари қад кўтарди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИШЧИЛАР МАМНУН

СИРДАРЁ. Областнинг Оқолтин районидаги «Фарғона» совхозидаги профилакторий очилганига икки йил бўлди. Шунга қарамай, йил давомида 700 га яқин ишчи-хизматчи саломатлигини мустаҳкамлаб, меҳнат кучоғига қайтмоқда. Профилакторийда қўшни хўжаликлардан келганлар ҳам дам олишмоқда. Даволаш кабинетлари замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Суратда: «Фарғона» совхози профилакторийсининг боғида.

Б. Юсупов фотоси.
(ЎзТАГ).

СССР

Одамларга меҳри зўр.
Ҳамма бирдай яшар ҳур
Бир овоздан тинчлик дер,
Халқлараро дўстлик дер,
СССР бу, СССР!

Жумла-жаҳонга машҳур,
Бутун одамга ғамхўр,
Истасанг, сайр қилиб кўр,
Боғларида яйраб юр,
СССР бу, СССР!

Меҳри қайноқ, бағри кенг
Катта-кичик ҳамма тенг.
Бахт улашган қутлуғ ер
Дунёда энг улуғ ер
СССР бу, СССР!

БИЗНИНГ КЎЧА

Кўчамизнинг бинолари
Кўкни ўпар, муҳташам.
Дўстлар тотув ва тинч яшар,
Оға-ини жамул-жам.

Қаватларда турли миллат:
Ўзбек, қозоқ, рус, уйғур,
Латиш, грек, озарбайжон...
Тиллар бошқа, диллар бир.

Дўстлигимиз мустаҳкамдир,
Йўқдир зарра адоват
Одамларга меҳр, ихлос.
Келтиргандир қувонч, бахт,

Қамбар ЎТАЕВ.

ПИОНЕР ЁЗИ СОЗ ЎТМОҚДА

«БАХТ»ДАГИ БАХТИЁРЛАР

Болалик йиллари таассуротларга бой бўлади. Ёзда пионер лагерида дам олишнинг ўзи уларга бир олам қувонч бахш этади. Шуни ҳисобга олиб, қарамоғимиздаги «Бахт» лагерини йилдан йилга обод этишга, ўғил-қизларимиз кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шароитларни яратишга ҳаракат қиляпмиз.

Кичик Чимён деб аталган сўлим гўшада жойлашган бу лагерь бир сменада 300 болани ўз бағрига олади. Дам олишни жисмоний чиниқишсиз тасаввур этиб бўлмайди, албатта. Баскетбол, волейбол майдончаларидан эртадан кечгача одам аримаслиги ҳам шундан. Басейнимиз бор, ўн икки булоқдан махсус насос билан сув келтирганмиз. Сузишни ўрганмоқчи бўлганлар ҳам, разрядли болалар ҳам алоҳида инструктор раҳбарлигида машқ қилишади. Лагерда бундан ташқари камон отиш ва туризм секциялари, фото ва электр билан ёғочга гул солиш тўгараклари ишлаб турибди. 300 кишилик ошхона болаларга бир йўла овқатланиш имконини беради.

Комсомол йўлланмаси билан келган Тошкент коммунал хўжалик техникуми талабалари В. Кабанов, Т. Логвинова, М. Саянина каби пионервожатийлар бошчилигида бу ерда ҳар хил ўйинлар, савол-жавоб кечалари, ўткир зеҳнлилар мушоираси ва бошқа тадбирлар ўтказиб турилади.

Ҳадемай лагерда учинчи смена бошланади. Коммунал хўжалик, маиший хизмат кўрсатиш ва маҳаллий саноат корхоналари ишчи-хизматчиларининг яна 300 фарзанди янги ўқув йили олдидан дам олгани имтиёзли йўлланма билан лагеримизга келишади.

Ҳ. ФОЗИЛОВ,
Тошкент область ремонт-қурилиш тресети касаба союзининг бирлашган қурилиш комитети раиси.

ҒАВҒОЛИ ОВ

ФЕЛЬЕТОН

Дейдиларки, қаноатсиз бир овчи ўрмонзор ёнидан ўтиб кетаётиб, жунлари жилоланиб кўзни оладиган битта тулкини кўриб қолибди. Кўрибди-ю, унинг тилларанг терисига ҳаваси келибди. Тутиб олиб, терисини шилиш учун тулкининг инини излаб топибди. Овчи ин ёнига ўра қазиб, устини хашак, чўп-хас билан бекитиб, гўшт қўйибди. Бироқ бу ўрага тулки эмас, ўша куни хўрак тополмай бир парча гўшт илинжида шу ерга келиб қолган йўлбарс тушибди. Овчи «тулки илинди» деб суюниб, ўрага сакраган экан, йўлбарсга тўғри келиб қолибди. Шундай қилиб, у очкўзлигидан минг пушаймон ебди, лекин сўнгги пушаймон фойдасиз бўлибди. Бу-ку бир ривоят, ҳаётда ҳам ўз нафсини ўйлаб, учиб юрган қушни, югуриб юрган жониворни отиб табиатга қирон келтираётган одамлар ҳам йўқ эмас. Бундайлардан фақат одамларгина эмас, ҳатто ўрмондаги жониворлар ҳам, дарёдаги балиқлар ҳам ҳазар қилишади.

Шаҳрисабз шаҳридаги «Межрайсельхозснаб» шофёри Аҳмад Тўраев билан Қамаши районидаги «Марксизм» колхозининг аъзоси Темур Нурматовлар ҳам қопчиғимизни ўрдагу, тулкига тўлдириб қайтамиз, деб елкада қўшоғиз милтиқ, белда тўниғиз ўқ билан питра тўла белбоғ, ўрмонга киришди. Шунда, патирапутур ўқ овозидан қушу жониворлар ин-инига яшириниб олишди. Катта овни ҳавас қилган «овчи»лар эса шу куни ҳатто тулкининг думини ҳам ушлолмай роса аламзада бўлишди. Бунинг устига, ўрмон хўжалиги давлат инспекцияси ходимларининг қўлига тушиб, милтиқдан айрилиб, қайтиб кетишгани роса алам қилди.

Ов қилиш тақиқланган жойларда қандай ажойиб ҳангомалар бўлмайди, дейсиз. Шу денг, ов деса ўзини томдан ташлайдиган Василий Горюнов от овора, арава овора қилиб атайлаб Тошкентдек шаҳри азимдан Яккабоғдаги ўрмон хўжалигига боришга борди-ю, бироқ қўшоғиз милтиғини бўшатиб улгурмай инспекция ходимларининг қўлига тушди. Шошиб қолганидан назоратчи инспекторларга афандининг гапини қилди:

— Мен паррандани овлайдиган қарчиғайларни отяпман. Нафсиламбирини айтганда, қарчиғай ҳам қонунсиз ов қилади. Демак, мен уни отиб тўғри иш қиляпман. Қайтанга мени койимай раҳмат денглар...

Бироқ назоратчи инспекторлар унинг афанди нусха «холис хизмати»нинг қадрига етишмади. Милтиғини мусодара қилиб каттагина жарима солиш у ёқда турсин, ҳатто иш жойини ҳам сўраб-суриштиришди. «Мен бўш вақтимдагина овчилик қиламан, бунинг идорамга дахли йўқ», деб кўрса ҳам бўлмади. Қилни қирққа ёриб, уни ҳам билиб олишди. Мана энди Горюновнинг идорасига бир қулоч қоғозни қоралаб, «экспедициянгиз ходими ундогу бундоқ», деб шикоят ёзишади.

Қўриқхона билан ов қилиш тақиқланган жойга тузоқ ва милтиқ кўтариб кирган овчини одатда ўғри мушукка ўхшатишади. Мушук кўзни шамғалат қилиб овини кўтариб кетгандек, ўғри овчи ҳам атрофига аланг-жаланг боқиб, сўнг милтиқнинг тепкисини босади. Ўқи тегса ўлжасини шу ерда саранжомламай пана-пасқам жойларга судраб кетади. Қарши районидаги Шредер номли совхозда яшайдиган Содиқ Иноқов билан Шаҳрисабз районидаги «Москва» совхозининг чўпони Ерқул Мўминов ҳам шу усул билан ов қилиб юришарди. «Овчи овга чиқди, кетидан ғавғо чиқди», дегандек уларнинг ғовғолари ҳатто ўзлари ишлаётган совхозгача бориб етди. Саёқ овчилар ов қуроли-ю катта-катта жарима билан ҳам қутула олишмади. Ҳозир қишлоқдаги етти яшардан етмиш яшаргача ҳамма уларни кўрганда «овинг қани, бир кўрайлик-чи» деб, мазах қилиб куладиган бўлиб қолишди.

Энди балиқ ови «ишқибоз»ларининг ҳурмача қилиғидан бир шингил эшитинг. Ундайлар битта-иккита қармоққа илинадиган бир қайнатма бўларли балиққа асло қаноат қилишмайди. Тўр судрашади, сават солишади, гарбит тўла шишани ёки динамитни иргитиб бутун дарёни портлатиб юборгудек бўлишади. Битта машинанинг кузовини тўлатиб кетмагунча кўнгиллари жойига тушмайди. Дарё, кўл ёки сув омборидаги балиқлар нобуд бўладими ёки балиқларнинг ноёб хилига қирғин келадими, бу билан уларнинг ишлари бўлмайди. Шошиб-пишиб овнинг сархил-сархилини қопга тиқиб, машинага иргитишади-да, кўз очиб юмгунча жўнаб қолишади. Инспекторларнинг қўлига тушиб қолишса-чи, ана унда ўзларини минг мақомга солиб, кар ва кўрдек имо қилишади, жинни одамдек увлаб-увлаб қўйишади. Ҳунарлари ўтмай қолганида эса исми ва фамилияларини, уй адресларини, иш жойларини яширишга уринишади. Яқинда шундай бир ажаб воқеа содир бўлди. Назоратчилар сув омборида сават ташлаб балиқ овлаётган бир йигитни учратиб қолишди. «Ҳов ака, бу усул билан ов қилиш тақиқланган, чиқинг бу ёққа» дейишса ҳам индамайди. Ҳадеб саватини кўтариб ташлаб, деворига балиқ уриляптими дегандай қулоқ солади. Белидаги халта тўла сархил балиқ. Бир амаллаб уни қирғоққа олиб чиқишди. Қўрқоқ олдин мушт кўтарар, деган гап шу ерда рост чиқиб қолди.

— Ҳа, мени овдан қолдириб нима демоқчисанлар, — деди «овчи» осмондан келиб.

— Бу усул билан ов қилиб бўлмайди, тартиб-қоидани бузганингиз учун 87 сўм жарима тўлайсиз.

— Жарима ёзсанг ёзавер, менга деса юз сўм ёзмайсанми. Ҳозир нақд пулим йўқ. Ишхонамга ёз, маошимдан ушлаб қолиб юборишади, Иш жойим область суғориш системалари бошқармаси, ўша ерда бош инженер бўлиб ишлайман. Фамилиям эса, — у бошқарманинг бош инженери фамилиясини айтди. — Энди менга ҳалақит берманглар, озроқ бўлса ҳам ов қилиб олай.

— Ов қилолмайсиз, чунки балиғу ов қуролларингизни ҳам мусодара қиламиз.

Инспектор унинг сават ва балиқ тўла халтасини ҳам тортиб олди. Ана шундан кейинги можарони бир кўрсангиз эди. «Мен сенларни ундоқ қиламан, бундоқ қиламан», деб «овчи» роса дўқ урди. Аммо, ҳунари ўтмади. У билан ҳақиқий танишиб олишганда попуги пасайиб, шалвираб тушди. Маълум бўлишича, у ҳеч ҳам бошқарманинг бош инженери эмас экан. Шу бошқармада оддий дурадгор бўлиб ишларкан. Ҳақиқий исми шарифи эса Анвар Жалилов экан.

Балиқ овидаги тартиб-интизомни бузган, балойи нафсини ўйлаб табиатга зиён етказган Шавкат Аблямагов, Борис Чельницев, Василий Сергеевлар ҳам узоққа боришолмади. Гуноҳ устида қўлга тушиб роса шарманда бўлишди.

Одам ўз номи билан одам. У табиатни севади, ноёб парранда, балиқ ва жониворларни кўпайтириб, кўз қорачиғидек асрайди, муҳофаза қилади. Бундайларни эл суяди, раҳмат дейди. Қуш ва жониворлар оламига қирон келтираётган «овчи» ва «балиқчи»лар ҳам одам. Улар ҳам табиатни ўз билгиларича «севишади». Учиб юрган қушни, югуриб ўтган ҳайвонни кўрганларида юраклари ўйнайди, кўзлари ёнади. Хаёлига бозорўчар, жарақ-жарақ текин пул келади. Милтиқ, тўр, динамит орқалаб ўрмонга, кўл ва дарёга ўғринча боради. Уларнинг ҳамма ишлари ҳам ўғринча. Бундайлардан эл жирканиб, ҳазар қилади. Бундай кишиларнинг қўли теккан ер ҳам, сув ҳам ҳаром, дейди. Ундайлар қўлга тушган жойда тегишли жазосини тортишлари лозим.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ФИЗКУЛЬТУРА ИНСТИТУТИ

1981—1982 ЎҚУВ ЙИЛИГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ИНСТИТУТ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ЎҚИТУВЧИЛАРИ ВА СПОРТ ТУРЛАРИ БЎЙИЧА ТРЕНЕРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Институтда кундузги бўлим ва сиртқи факультет бор.

Кундузги бўлимда педагогика ва спорт факультетлари мавжуд.

ИНСТИТУТГА ҚУЙИДАГИ СПОРТ ТУРЛАРИ БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ:

педагогика факультетига: енгил атлетика, гимнастика, қўл тўпи, баскетбол, волейбол, футбол, сузиш, теннис.

Спорт факультетига: енгил атлетика, гимнастика, оғир атлетика, бокс, кураш (классик, эркин самбо, дзю-до, миллий кураш), велоспорт, қиличбозлик, сузиш, гребля.

Педагогика ва сиртқи факультетларга кирувчилар ўзлари танлаб олган спорт турлари бўйича разряди III, спорт факультетига II дан кам бўлмаслиги керак.

ЎҚИШ МУДДАТИ: кундузги бўлимда — 4 йил, сиртқи факультетда — 5 йил.

Институтнинг кундузги бўлимига ўрта маълумотли, ёши 35 гача бўлган ҳар иккала жинсдаги СССР гражданлари қабул қилинади.

Сиртқи факультетга физкультура ва спорт соҳасида ишловчилар қабул қилинади (ёш чекланмайди).

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ҚУЙИДАГИ ФАНЛАР БЎЙИЧА ЎТКАЗИЛАДИ: мутахассислик (ўзи танлаб олган спорт тури), умумий жисмоний тайёргарлик, сузиш, химия (оғзаки), биология (оғзаки), ўзбек тили ва адабиёти (ёзма).

Абитуриентлар учун енгил атлетика, гимнастика ва сузишдан ўқув-машғулот дарслари уюштирилади.

Институтга қабул қилинганлар табелда кўрсатилган спорт формаси ва умумий қоидага мувофиқ давлат стипендияси билан таъминланади.

Ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатлар 31 июлгача қабул қилинади: ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), 3х4 см. катталикдаги 7 та фотосурат, медицина кўригидан ўтганлиги тўғрисида справка (286-форма), ГТО комплекси нормативлари топширилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, классификацион билет (спорт разряди мавжудлигини тасдиқловчи ҳужжат), меҳнат дафтарчасининг нусхаси, охирги иш ёки ўқиш жойидан характеристика.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача, студентлар составига кириш 21—25 августда ўтказилади.

Институт адреси: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 33-уй.

СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

БУХОРО ИНДУСТРИАЛ ПЕДАГОГИКА ТЕХНИКУМИ

1981—1982 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш; пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси.

Техникумга ёши 30 дан ошмаган, ўрта маълумотли, Совет Армияси сафидан қайтганлар, қишлоқ ҳунар билим юртини битириб, камида 1 йил иш стажига эга бўлганлар, қишлоқ ҳунар-билим юртини имтиёзли битирганлар (иш стажисиз), камида 2 йил қишлоқ хўжалигини механзациялаш бўйича иш стажига эга бўлган ишчи ва колхозчилар қабул қилинади.

Шунингдек техникумга камида икки йил меҳнат стажига эга бўлган 3-классли тракторчи-машинистлар, трактор, автомобиль ва қишлоқ хўжалик машиналари ремонти бўйича 3-разрядли слесарлар, трактор-далачилик бригадирлари, машина-трактор паркида техник-назорат ўтказувчи мастерлар, электр ва газ пайвандчилар қабул қилинади.

Техникум — техник-механик ва ишлаб чиқариш мастерларини тайёрлайди.

Техникумга кирувчилардан ўрта мактаб ҳажмида 1 августдан 20 августгача қуйидаги предметлардан имтиҳон қабул қилинади:

ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР УЧУН: ўзбек тили ёки рус тилидан (иншо), **математикадан** (оғзаки);

Ўз ихтисоси бўйича синаб кўрилади.

ТЕХНИКУМДА ЎҚИШ МУДДАТИ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР УЧУН 2 ЙИЛУ 10 ОЙ.

Техникумнинг кундузги бўлимига қабул қилинганлар стипендия оладилар.

Уч маҳал овқат, ёзги ва қишки кийим-бош, махсус иш кийими, ишда ва дам олиш кунларида кийиш учун оёқ кийимлари, ётоқхона билан бепул таъминланадилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (асли), қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртини тамомлаганлиги ҳақида аттестат, область бошқармасидан йўлланма, меҳнат дафтарчасининг копияси, соғлиғи ҳақидаги справка (286-форма), 4 та фотосурат (3х4 см.).

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Техникум адреси: 705000, Бухоро шаҳри, Ф. Хўжаев райони, Ибн Сино кўчаси, 9-уй. Бухоро индустриал педагогика техникуми, қабул комиссияси (1, 10-автобусларнинг «Пиллакашлик фабрикаси» бекати). Телефонлар: 3-23-34,, 3-33-07.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

«БУШ-81» ЦИРКИНИНГ (ГДР)

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

ПРОГРАММАДА: «Шардаги филлар», «Ўргатилган ҳайвонлар» аттракционларининг паради; турли хил жанрдаги группали чиқишлар.

Масхарабозлар ПЕПЕ, МИКО ва ЖОЛЛИ томошабинларга кулги улашадилар.

Томошалар соат 16.00 ва 19.30 да бошланади.

СЎНГГИ ТОМОША 26 ИЮЛЬ СОАТ 13.00 ДА БЎЛАДИ.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Биринчи навбатда қишлоқ районларининг коллектив заявкалари қондирилади.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЎЛКА МЕДИЦИНАСИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ эндокринология ихтисоси бўйича

КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар — 11 августгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй. Телефон 62-27-02.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг чет элларга радиоэшиттириш коллективи катта редактор Б. М. Содиқовга отаси

Муҳаммадали СОДИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ёввойи фаришта. Фильм-спектакль. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.35 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 17.35 — Мамлакат далаларида. 17.50 — Универсиада — 81. 18.30 — Жасорат. 19.00 Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Очиқчасига гап. 20.05 Мен асли болаликдан. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Болалар учун концерт. 12.00 — Солдат қалби. Бадиий фильм. 13.30 — Ҳужжатли фильмлар. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Дастлабки пионер гулханларининг алангаси. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари. 22.25 — Миллионер аёл. Фильм-спектакль, 1-серия.

II.

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Она тили. 19.40 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Физика.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.35 — Бадиий ҳаваскорлар ижро этади. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Ем-хашак тайёрлаш кундалиги. 14.00 — Чўлда мўл пахта ҳосили учун. 18.15 — «Ёшлик». 19.20 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI Спартакиадаси кундалиги. 19.30 — Вокал асарлар. 20.50 — Фан уфқлари. 21.00 — Мен — Совет Иттифоқи гражданиман! 21.20 — Механизаторлар учун концерт. 22.30 — С. Қобулова ва Э. Йўлдошев ижро этади 23.15 — Лирик концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 33-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02140. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64563. В. — 168.